

NULL VOID

Kniha 1: Prach Nevrissu

— *Nyau Arc* —

DRAFT
Február 2026

Kapitola 1: Lampiónový Festival

„A El povedala: Pust' svetlo. Nech stúpa. Nech sa dotkne hviezd a nech sa vráti ako dážď — lebo každé svetlo, čo vypustíš, sa k tebe vráti stonásobne.“

— Knihha El, 1:7

Prvý lampión vzlietol z námestia pred Chrámom El presne v okamihu, keď Sai prešiel zenit.

Yera ho sledovala z balkóna klanu Saéli — tri poschodia nad ulicami, nad miliónmi duší, za kamenným zábradlím, v hodvábnych šatách, ktoré si nevybrala. Lampión bol malý, papierový, maľovaný modrou a zlatou, a stúpal pomaly, tak pomaly, akoby váhal, či naozaj chce opustiť zem. Horúci vzduch vo vnútri ho niesol vyššie a vyššie, plamienok vnútri sa mihotal ako vzdialený podpis — som tu, som tu, som tu — a potom sa rozrazil medzi stovkami ďalších, ktoré sa zdvíhali zo všetkých strán mesta.

Tisíce.

Papierové, hodvábne, maľované, jednofarebné, strakaté. Niektoré tvarované do kvetov, iné do vtákov, jedno — odletelo z Chrámových schodov — malo tvar El s rozprestretými rukami. Stúpali všetky naraz, v tom istom tichom okamihu, a z balkóna vyzerali ako roj svetlušiek, ktoré sa rozhodli odísť z tohto sveta a nájst' si lepší.

Pod ňou mesto vybuchlo zvukom. Bubny — desiatky, stovky, basy ako srdce, malé bubienky ako dážď na plechovej streche. Flauty sa zapojili — vysoké, presné tóny, čo sa vinuli pomedzi bubnový rytmus ako dym medzi stromami. A struny. Vždy struny — dlhé, ľahané akordy, ktoré vibrovali v kameni pod nohami a v kostiach pod kožou. Hudba Nyau. Hudba, ktorú Yera poznala od prvej zimy a ktorá nikdy neznela rovnako dvakrát.

Sai visel nad mestom v úplnom splne — jantárový kotúč s žiariacim prstencom, taký blízky a taký obrovský, že Yera mala pocit, akoby sa naňho dalo vyliezť. Jeho svetlo padalo na strechy, na kupolu Chrámu, na hladinu kanálov a menilo všetko na tekuté zlato. A pod tým zlatom — bioluminiscencia. Stromy v záhradách svietili tyrkysovo a zeleno, riasy v kanáloch premenili vodu na tekuté striebro, nočné kvety na fasádach domov sa otvorili a pulzovali mäkkým fialovým svetlom. Tri vrstvy svetla — mesačné, živé, ľudské — sa prelínali a splývali do niečoho, pre čo neexistovalo slovo.

Nyau svietilo zo všetkých strán.

A Yera sedela na balkóne vedľa otca a nedýchala.

Otec hovoril s hlavami vedľajších klanov. Pokojne, vecne, slovami ako šachové tahy. Vedľa neho sedela Yera — chrbát rovný, ruky v lone, mačacie uši vzpriamené, tvár pokojná. Dokonalá dcéra. Dokonalá Saéli. Dokonalé divadlo.

Hodvábne šaty boli tyrkysové — chrámová farba. Soril ich vybrala. *Pre budúcu strážkyňu*, povedala, keď ich Yere dnes ráno priniesli do izby. *Nech t'a mesto vidí v správnych farbách*. Jemná tkanina, klanový vzor ručne vyšívaný na límci a rukávoch, pod nimi len koža — hladká, ľudská, bez srsti. Pursang. Boli krásne. Boli klietkou z hodvábu.

Okolo nich sedela klanová aristokracia. Starí muži v čajových rúchach diskutovali o cenách korenia. Manželky v hodvábnych šatách si vymieňali pohľady, ktoré stáli viac než slová. Deti drobných členov klanu — príliš malé na to, aby sa pretvarovali, príliš veľké na to, aby sa smiali nahlas — sedeli v rade a pozerali na lampióny s očami veľkými ako mesiace.

Nikto nesedel nesprávne. Nikto sa nedíval nesprávnym smerom. Nikto sa nehýbal, ak nemusel.

Vôňa kadidla stúpala z Chrámu — ťažká, hustá, sladká — a pod ňou sa valila tá druhá vôňa, tá zdola, zo stánkov a námestia: grilované huby, korenie, morská soľ z prístavu, rozohriate telá stoviek ľudí stlačených na kameňoch. Voňalo to životom. Voňalo to všetkým, čo Yera nemala právo chciet'.

Dolu na námestí sa to hemžilo. Masky — stovky masiek, zvieracie tváre, El s rukami zdvihnutými k nebu, démoni s červenými očami, duchovia v bielom. Tancujúci ľudia. Hudba na každom rohu. Deti s lampášikmi, čo sa naháňali medzi dospelými, piskot a smiech stúpajúce k balkónu. Gondoly na kanáloch, vyzdobené svietielkujúcimi kvetmi, kízali sa pod mostami. Stánky, stánky, stánky — jedlo, masky, farebné šatky, drobné figúrky El z hliny.

Počas festivalu sú si všetky kasty rovné.

Pod maskami. Na jednu noc. Symbolicky.

Yera stisla ruky v lone. Pazúry — jemné, krátke, tmavé — sa zatáli do hodvábu.

Otec sa k nej naklonil. Neusmial sa. Jeho pohľad ani na sekundu neskízol k lampiónom.

„Posledný festival pred zasvätením," povedal tichšie. Nie smutne — vecne. Konštatovanie, nie lúčenie. Jeho hlas mal presne ten tón, ktorým Saéli preberali obchodné zmluvy. „Užívaj si ho."

Užívaj si ho. Zhora. Z balkóna. V správnych šatách, v správnej farbe, vedľa správnych ľudí. Ako vždy. Yera sa na lampióny dívala a premýšľala, koľko z nich sa vznieslo z rúk ľudí, ktorí sa dnes v noci prvýkrát dotknú. Koľko z nich stúpa nahor s prianím, na ktoré ešte neexistujú slová. Koľko z nich nesie v sebe túžbu, o ktorej ich majiteľ ráno nebude chciet' hovoriť'.

A koľko z nich je prázdných.

Yera pozorovala dav — ten krátky, krehký okamih, keď celé mesto zdvihlo hlavy k lampiónom medzi hviezdami — a cítila, ako sa jej hrud' stiahla. Nie bolest'ou. Niečím horším. Krásou, ktorú nemala s kým zdieľať'.

Odišla potichu.

Vstala z miesta, akoby šla na toaletu — klanová etiketa mala pravidlá aj na to — a prešla za stĺp, kde ju zakryl tieň. Balkón bol otvorený smerom k Chrámu, ale bočné schody viedli dolu na prístavnú ulicu. Strážkyňa pri dverách sa za ňou pozrela — Yera jej venovala krátky pohľad, ten pohľad, ktorý Saéli používali na sluhov celé generácie, ten, ktorý hovoril *nevidela si ma* — a

strážkyňa sklopila oči.

Sandále nechala pod lavicou na balkóne — nebolo za čo sa vracat'. Bosé nohy na kamenných schodoch. Hodvábne šaty sa zachytili o zábradlie — tahlala ich za sebou, nezdvorilo, príliš rýchlo, nesprávne. Vzduch na schodoch bol ešte horúcejší než na balkóne — horkosť stúpala z rozohriateho kameňa a miešala sa s vôňou grilovaných húb zo stánkov pri moste.

Na konci schodov boli ulice. A v uliciach bol svet.

Prvých päť krokov bolo najťažších.

Nie fyzicky — fyzicky bolo všetko ľahšie. Sai v zenite, ľahká hodina. Telo plávalo. Každý krok bol plynulý, takmer tanečný — akoby ju vzduch niesol.

Ťažké bolo iné. Prvýkrát v živote stála na uliciach Nyau a nepoznala nikoho. Nikdy nešla pešo po ulici — nikdy, ani raz, ani náhodou. Z vily do chrámu a z chrámu domov, celý život, vo voze alebo v nesúcich nosidlách, za záclonami, za múrmi, za strážkyňami. Jej tvár bolo tajomstvo — nie preto, že by bola známa, ale preto, že Saéli svoje dcéry neukazovali. Dcéra najvplyvnejšieho klanu nebola osoba — bola majetok. A majetok sa nenosí na ulicu.

A teraz stála medzi nimi. Bez sprievodu. Bez strážkyne. Len ďalšia mačka s dlhými čiernymi vlasmi a modrými očami v meste plnom mačiek.

Nič sa nestalo, povedala si. Nič sa nestalo. Len stojím na ulici. Na ulici, po ktorej chodia tisíce ľudí.

Dav ju pohltil.

Hudba bola hlasnejšia dolu — nie tlmený ozvuk z balkóna, ale živá, surová, pulzujúca vec, ktorá jej vibráciami prechádzala od chodidiel cez kolená do hrude. Bubeníci na rohu námestia hrali synchrónne — štyria Mezra v maskách, bez trička, srst'ou pokrytá ramená blýskajúce sa v svetle lampášov, paličky rozmazané od rýchlosťi. Flautistka vedľa nich — starena so sivými fúzmi a rukami, na ktorých svietili tetované glyfy — hrala tón tak vysoký a čistý, že sa zdalo, akoby ním rezala vzduch na polovicu.

Yera stála a počúvala. Zvuk vchádzal dovnútra a niečo v nej odpovedalo — nie Spira, len telo, len srdce, len to hlúpe, jednoduché, zvieracie niečo, čo cítis, keď ťa hudba zasiahne tak hlboko, že zabudneš dýchat'.

Prúd ľudí ju unášal ďalej.

Stánky s jedlom na každom kroku — svietiace huby syčali na železných platniach, pečený hmuz v kornútkoch z listov voňal korením a morskou soľou, korenene nápoje v hlinených pohároch parili do nočného vzduchu. Yera sa zastavila. Nemala peniaze — odišla z balkóna bez ničoho. Stála a pozerala, ako staršia mačka s jedným okom obracia huby drevenou paličkou. Vôňa — zem, orechy, maslo, niečo dymové — bola tak blízko, že jej hrdlo zviera.

Nestála dlho. Festival nebol o jedení, bol o pohybe. Okolo nej jedli všetci. Stojac. Rukami. Bez mien.

Prešla popri stánku s maskami. Drevené, maľované, lakovane — zvieracie tváre, El s pokojným úsmevom, démoni s červenými očami a vyplazenými jazykmi, duchovia v bielom závoji. Predavač — drobný králik s odstávajúcimi ušami a šibalským úsmevom — vytáhoval masky jednu za druhou, nasadzoval si ich na tvár, robil hlasy, deti okolo neho sa skvíkali od smiechu.

Yera kúpila masku. Nie — kúpiť by znamenalo mať peniaze. Predavač ju zbadal bez masky, zbadal šaty, zbadal bosé nohy, a podal jej jednu zadarmo. Bielu. Mačaciu. S modrými očami namaľovanými na mieste, kde by boli skutočné.

Nasadila si ju.

Dýchala cez prierezy v dreve. Vzduch mal zrazu inú chut'. Intímnejšiu, osobnejšiu. Akoby drevená prekážka vytvorila malý priestor medzi ňou a svetom, v ktorom sa dalo existovať bez pravidiel. Za bielou fasádou už nebola Yerana Saéli, iba cudzie teplo s pulzujúcim dychom.

Námestie pred Chrámom bolo najživšie. Tanečníci — desiatky párov krútiacich sa v prachu a svetle, masky na tvárich, tela blízko, ruky na bokoch, na ramenách, na pleciach. Pursang vedľa Mezra, Mezra vedľa Ghorki — pod maskami sa kasty nerozoznávali. Alebo predstierali, že sa nerozoznávajú.

Yera kráčala pomedzi nich. Hudba sa menila — od bubnov ku flaute, od flaute ku strunám, a potom sa všetko spojilo do jedného zvuku, ktorý bol väčší než súčet častí. Kňažky na schodoch Chrámu spievali — ich hlasy sa niesli nad davom ako kadidlo, jemné, jasné, nesmrteľné. Yera poznala tú pieseň. *Pieseň Prvého Svetla*. Spievala ju od detstva. Slová, ktoré vedela naspamäť, melódia, ktorá jej bola vrytá do kostí.

A predsa — dolu, z ulice, s maskou na tvári, medzi telami cudzích ľudí — znala inak. Znala smutnejšie. Krajšie. Ľudskejšie.

Na kanáli pod námestím plávali kvety, ktoré kňažky zhodili zo schodov — premieňali vodu na tekuté svetlo. Gondola prerezala ich stred a kvety sa rozleteli na obe strany.

Yera sa zastavila na moste. Jej tvár — tá skutočná, za maskou — sa odrážala vo vode. Modré oči nad bielou maskou. A pod tým kvety, plávajúce k prístavu, k moru, preč.

Vtedy to uvidela.

Infera.

Vysoko nad hlavou, vyššie než lampióny, vyššie než Sai, sa po oblohe stáhovala červená bodka. Nie hviezda — hviezdy sa nehýbu. Nie lampión — lampióny nesvetia červeno. Pomaly, neúprosne, s neľudskou presnosťou sa pohybovala po oblúku od východu na západ. Červená, studená, neprirodzeným svetlom žiariaca vec na oblohe, ktorá nemala čo tam robiť.

Diabolo Oko.

Tak jej hovorili v Chráme. *Infera. Nepozeraj sa na ňu.* Kňažky tvrdili, že je to oko tmy — niečo, čo dohliada na svet, keď El odvrátila zrak. Protipól svetla. Stará poverčivosť. Niečo, čomu Yera nikdy neverila — ale v noci, s maskou na tvári, v dave cudzích ľudí, keď červený bod pomaly

prechádzal oblohou ako prst ľahaný po čiernom zamate, cítila niečo. Nie strach. Nie viero. Niečo staršie. Niečo, čo žilo v kostiach, nie v hlave.

Infera zmizla za horizontom strechy pri prístave. Lampióny stúpali ďalej. Sai sa nehýbal. A Yera stála na moste a pozerala na miesto na oblohe, kde červená bodka bola pred chvíľou — prázdne, čierne, normálne — a cítila, že niečo nie je v poriadku. Nie v oblohe. V nej.

Otočila sa a odišla.

Na konci mostu ju niekto chytil za laket'.

Stuhla. Srdce — dva údery, tri — a potom sa otočila. Stará žena. Pursang mačka s bielymi vlasmi a hodvábnym šálom, oči žmúriace cez masku kvetinového démona. Poznala tie oči. Známa z klanu — manželka niekoho, kto sedával s otcom na poradách.

„*Yerana? Si to —*“

„*Nie,*“ povedala Yera. Hlas tvrdší než čakala. Hlas Saéli — ten istý, ktorým odstavila strážkyňu na balkóne. „*Pomýlili ste si ma.*“

Stará žena zaváhala. Pozrela na šaty — chrámovú farbu, bosé nohy, masku — a niečo v jej tvári sa zlomilo na neistotu. Festival. Masky. Tisíce ľudí. Kto by spoznal koho.

„*Prepáčte,*“ povedala a zmizla v dave.

Yera vydýchla. Ruky sa jej triasli — jemne, sotva viditeľne, ale triasli. *Skoro.* Tak blízko. Jedno slovo, jeden zdvihnutý šál, a otec by vedel do hodiny.

Nohy ju odniesli preč od Chrámu, preč od námestia, preč od pulzujúcich bubnov, smerom dnu do chladnejších prístavných uličiek, kde hudba slabla a voňala soľ a olej.

Bočná ulica pri prístave bola iná. Tu nedosahoval festival — alebo dosahoval, ale len okrajmi. Vzdialená hudba. Pár osamotených lampášov na rohoch. Vôňa soli a lán. Skladiská, doky, kotviace laná, zamotané siete. Svetlo sem prúdilo len zhora — Sai a hviezdy. A z kanálu, kde posledné kvety, čo sem doplávali z námestia, ešte slabo pulzovali.

Cvrčky a cikády splývali do jedného stáleho tónu — zvukovej tapety, cez ktorú sa dalo dýchať. Svetlušky poletovali nad hladinou kanálu — modré, tyrkysové bodky, živé hviezdy pri zemi.

Yera sa zastavila. Nevstúpila sem úmyselne — dav sa rozriedil a ona len kráčala za vôňou mora, za tichom, za niečím, čo nevedela pomenovať’.

Chlapec sedel na schode.

Opretý chrbotom o stenu skladiska, nohy pred sebou, fláša tmavého skla v ruke. Maska — leopardia, drevená, lacná — mu visela na krku, odsunutá, nepotrebná. Nemusel sa skrývať’. Nemal pred kým.

Mezra. Leopard. Yera to videla okamžite — tmavá koža, leopardie škvŕny na krku a ramenách, kde rozopnutá košeľa obnažovala hrud'. Tmavé vlasy, neupravené, spadajúce do čela. A oči — keď sa na ňu pozrel — jantárovzelené, hlboké, pokojné. Oči bytosti, ktorá vie, že nikam nepatriá, a

zmierila sa s tým.

Bol trochu opitý. Nie dosť na to, aby nevidel. Dost' na to, aby mu bolo jedno, čo vidí.

Lampión preletel nad ulicou — osamotený, oneskorený, jeden z posledných, čo stúpali k hviezdam. Jeho svetlo sa dotklo Arkotovej tváre na zlomok sekundy — jantárový záblesk, tiene v preliačinách pod lícnymi kost'ami, iskra vo flăashi.

„Stratila si sa?“

Hlas bol pokojný. Trochu chrapľavý — od vína, od noci, od samoty. Nebol to podvádzajúci hlas. Nebol to hlas muža, čo sa prihovára dievčatám. Bola to otázka. Skutočná otázka bytosti, ktorá sedela sama na schodoch a videla niekoho, kto vyzerá rovnako stratený.

Yera stuhla. Ruka jej automaticky vystrelila k tvári — *zakryť, schovať, odísť* — no prsty už klopli iba na chladné lakované drevo masky, ktorá bola po celý ten čas s ňou. Prvý raz si vydýchla a ostala stáť na mieste so zaťatými perami.

„Nie,“ povedala.

Pauza. Vzdialená hudba doľahla až k nim; pomalší, tiahly rytmus strún z námestia. Kvapkanie vody z okapu.

Chlapec zvoľna ukázal na flăašu vo svojich rukách. „Víno?“ spýtal sa jednoducho.

Yera pozrela na tmavé sklo, mastnotu na hrdle. Lacné víno námorníkov z prístavných krčiem. Stalo menej než kvetinový aranžmán na balkóne, z ktorého práve ušla.

Natiahla ruku a vzala si ju.

Napila sa. Pálilo. Zakašľala si do predlaktia. Arkot sa zasmial. Nie z nej — *s ňou*. Tichý, krátky smiech, ako zblúdilý kameň hodený do vody.

„Prvýkrát?“ spýtal sa.

„Nie,“ klamala. A potom, pretože klam sa jej v ústach cítil ako falošná minca — „áno.“

Zasmial sa znova a ona tiež. Smiech dvoch cudzincov na opustenej ulici, keď všetko bolo možné.

Arkot vstal. Oprášil si nohavice, odložil flăašu na schod a natiahol k nej ruku s drsnými prstami. Nepýtal sa na meno. Len kývol hlavou smerom k vysvetnenému, hlučnému námestiu, z ktorého sa valil rytmus stoviek strún a bubnov.

„Tak pod,“ usmial sa s pomalým, lenivým úsmevom.

Yera sa inštinktívne chcela stiahnuť — *sme na ulici, toto dcéry klanu nerobia, nieto ešte v dave* — no útočisko drevnej tváre vyhralo. Položila svoju krehkú, studenú dlaň do jeho teplej.

Vtrhol s ňou priamo do pulzujúceho davu.

Okolo nich sa mihal vír masiek, tiel a lampiónov. Arkot ju viedol isto, drzo a pritom plynulo, akoby bol s tým hlukom a tancom zrastený. Yera spočiatku stuhla, no jeho ruka na jej páse bola

pevná a presne rytmizovaná do krokov ostatných okolo. Postupne sa nechala viest'. Hudba ju strhávala, svaly sa jej uvoľňovali, prestala myslieť na Chrám. Okolo nich sa preplietali iné tancujúce páry, nočná vôňa kvetov, korenín a potu zapĺňala námestie.

Zatočil ňou, a vtedy sa to stalo — hlava sa jej z tej rýchlosťi, vína a davu zatočila, dvakrát neisto prešľapla na dlažbe, úplne mimo rytmus ostatných. No on voľnú ruku pevne navinul na jej obruč nad pásom a strhol ju opäť k hudbe, hladko a bez jedinej myšlienky odporu z oboch strán. Svet okolo stratil ostré hrany. Ulice, masky, svietiace kanály, poskakujúce plamienky — všetko sa zlialo do jednej krásnej, rozmazanej šmuhy tepla a zvuku. V tom víre farieb a pohybu, s dlaňou pevne zovretou v ruke cudzieho chlapca, mala zrazu pocit stopercentnej, nezvratnej jasnosti. Všetko dávalo zmysel. Tu, uprostred spoteného, prístavného davu.

![Yera & Arkot](../../../../assets/characters/Yera/yera-arkot-dancing.png)

Ked' struny dospeli do búrlivého finále a tanec odznel, odfúkli si, opretí o seba ramenami, dýchajúc zrýchlene. Vymanili sa z hlavného prúdu námestia a opäť zišli do tichšieho tieňa skladísk.

Arkot stál blízko nej a potom pomaly kývol bradou hore k oblohe.

„Vieš... odtiaľ hore je to ešte lepšie," povedal a ukázal smerom k streche.

Strecha prístavného skladiska bola plochá, široká a patrila oblohe.

Arkot poznal cestu — požiarne rebríky na bočnej stene, hrdzavé, vrziace pri každom kroku, ale pevné. Yera šplhala za ním, hodvábne šaty sa zachytávali o nity a skrutky. Maska visela na krku. Bosé nohy na studenom kove — ale kameň na streche bol teplý. Aj v noci. Aj po hodinách tmy. Ako keby si pamätaľ slnko.

A potom zdvihla hlavu.

Nyau.

Celé mesto ležalo pod ňou — ale inak než z balkóna. Bližšie. Skutočnejšie. Odtiaľto videla ľudí, nie siluety — pári na moste, čo sa držal za ruky, gondoliera, čo spieval, deti, čo behali s poslednými lampášmi. Kanály svietili — kvety, čo kňažky zhodili zo schodov Chrámu, doplávali až sem a premenili vodu na rieky tyrkysového svetla.

A nad tým všetkým — posledné lampiony. Zostávali vo vzduchu ako váhavé duše — niektoré vysoko, takmer medzi hviezdami, nerozlíšiteľné od nich. Iné nižšie, ešte teplé, ešte blízke, pomaličky sa vznášajúce k oblohe, ku ktorej sa nikdy nedostanú.

Sai. Hviezdy. Obzor, kde sa more stretalo s nebom.

Yera zabudla dýchať.

![Yera](../../../../assets/characters/Yera/yera-lantern.jpeg)

Nie preto, že to nikdy nevidela. Videla to každý večer. Z balkóna, z izby, z Chrámovej záhrady. Ale nikdy *takto*. Nikdy zo strechy, v noci, vedľa cudzieho chlapca s fl'ašou vína, s teplým kameňom pod nohami a bez mena na tvári.

Toto je iné Nyau, pomyslela si. Alebo to isté. Len ja som iná.

„Odkiaľ si?“ spýtala sa. Otázka vyšla skôr, než ju stihla zastaviť.

Chlapec sedel vedľa nej na okraji strechy, nohy visiace nad troj-poschodovou priepastou, fláša medzi kolennami. Neotočil sa. Pozeral na mesto.

„Beladiss,“ povedal. „Diss.“

Jedno slovo. Meno miesta, o ktorom Yera čítala v otcovej knižnici. *Beladiss*. Biele útesy. Studené more. Rybárske dediny na okrajoch sveta. Miesto, odkiaľ ľudia odchádzali a nikdy sa nevracali — nie z lásky, ale z núdze. Najchudobnejšia provincia na kontinente. Biele útesy a čierne šťastie.

„Čo robíš v Nyau?“ spýtala sa.

„Nakladám vrecia v prístave,“ odpovedal. Bez hanby. Bez ospravedlnenia. Fakt, nie príbeh. Leopardie škvarky na jeho krku sa pohli, keď pokrčil plecami. „Flint — kamarát — povedal, že tu platia lepšie než v Diss. Mal pravdu.“ Odmlčal sa. „Asi.“

Ticho. Hudba z námestia — vzdialená, tlmená, strunová. Lampión preletel ponad nich, tak blízko, že Yera cítila teplo jeho plamienka na tvári.

„A ty?“ spýtal sa.

Yera zaváhala. Na zlomok sekundy — tak krátky, že si ho on nemohol všimnúť, ale ona ho cítila ako prasklinu v ľade.

„Nič,“ povedala. „Bývam tu.“

Neklamala. Nehovorila pravdu. Len odpovedala — a to bolo dosť.

Arkot začal spievať.

Nie naschvál — nie „teraz ti zaspievam“. Skôr akoby melódia v ňom žila a čakala na chvíľu, keď je dosť tma a dosť ticho a dosť vína na to, aby sa odvážila von. Potichu. Hlasom, ktorý neboli trénovaný, neboli pekný, ale bol skutočný — chraplavý, teplý, nepresný, ľudský.

Pieseň z Beladiss. Slová, ktorým Yera nerozumela — iný dialekt, staré obraty, prístavný slang zmiešaný s rybárskymi frázami, ktoré nemali preklad. Ale melódia nepotrebovala preklad. Melódia bola morská voda a biele útesy a dom, do ktorého sa nedá vrátiť.

Sedela vedľa neho a počúvala. Kolená si objala rukami. Bosé chodidlá na teplom kameni. Vietor zdvíhol jej dlhé čierne vlasy a hodil ich cez rameno — nechala ich. Hodvábne šaty — chrámová farba, chrámový výber, chrámová klietka — sa v nočnom vánku vlnili okolo členkov. Maska ležala medzi nimi na kameni, biela mačacia tvár s modrými namaľovanými očami, hľadiaca do hviezd.

Arkot spieval a Yera pozerala na mesto. Na kanály. Na svetlú. Na lampióny, ktoré sa ešte stále vznášali — menej teraz, posledné, zblúdilé — a na hviezdy za nimi, a na Sai, ktorý pomaly klesol bližšie k horizontu, a na obzor, kde sa more stretalo s oblohou a oba boli čierne.

Kto si? pomyslela si. Odkiaľ si? Prečo spievaš tak, akoby si sa s niekým lúčil?

Nepovedala to. Nikdy nehovorila to, čo naozaj myslela. Už ani nevedela prečo.

Pieseň stíchla. Posledný tón sa rozplynul v nočnom vzduchu, zmiešal sa s vôňou soli a kadidla a kvietkov na vode. Cikády, čo počas spevu mlčali, sa okamžite vrátili — akoby len čakali na pauzu v programe.

„To je z domova?“ spýtala sa.

„Asi,“ povedal. „Už si nepamätám. Spieval to otec, keď bol opitý. Čo bolo často.“

Zdvihol flášu. Potiahol. Podal ju Yere.

Tentokrát ju vzala s ovel'a väčšou istotou ako predtým dole na ulici. Napila sa trpkastej chuti morského hrozna a nevrátila mu ju okamžite. Leopardie škvarky na jeho krku sa zachveli, keď s úsmevom sledoval, ako si tentokrát pýta ďalší hlt z jeho sveta bez odkašľania.

Ticho.

Dlhé, mäkké ticho, v ktorom nebolo nič treba povedať. Hudba z mesta dozvibrovala. Posledné lampióny zmizli medzi hviezdami. Mesto pod nimi svetilo ďalej — stromy, kvety, svetlušky — ale tichšie teraz, akoby aj Nyau vedelo, kedy sa treba stísiť.

Arkot pozeral na hviezdy. Dlho. Tým pohľadom, ktorý patrí ľuďom zvyknutým navigovať — nie kráse, ale smerom.

„Vieš...“ povedal pomaly, „...veria tomu ľudia v Nyau? Že predkovia prišli odtiaľ?“ Kývol bradou k oblohe. Nie k Sai — ďalej. K hviezdám za ním.

Yera si ich zmerala. Poznala ich. Mená, súhvezdia, navigačné osi.

„Áno,“ povedala. „Píše sa to v Knihe El.“

Arkot sa usmial — nie pohrdlivo, len tým pomalým úsmevom muža, čo videl veľa prístavov a málo chrámov. „V Diss hovoria, že prišli z mora. Že svet bol len voda a z tej vody sme vyliezli.“

„A ty čomu veríš?“

Pokrčil plecami. Pozrel na hviezdy. „Neviem. Ale keď som na mori v noci a hľadím hore...“ Odmlčal sa. „...cítim, že to nie je len obloha.“

Yera nič nepovedala. Pozerala tam kde on — na to čierne, plné, tiché nebo — a premýšľala nad niečím, nad čím nikdy predtým nepremýšľala. *Ak je to pravda. Ak sme naozaj prišli odtiaľ.* Čo to znamená? Čo sú potom lampióny, čo stúpajú k hviezdami každý rok?

Arkot položil ruku vedľa jej ruky.

Nie na ňu. *Vedľa.* Na teplý kameň. Centimetre od jej prstov. Tak blízko, že cítila teplo jeho kože — alebo si to namýšľala. Leopardie škvarky na jeho zápästí v mesačnom svetle vyzerali ako ostrovčeky na mape sveta, ktorý ešte nikto neobjavil.

Yera sa nehýbala. Dýchala. Pomaly. Hlboko. Cítila kameň pod sebou, nočný vzduch na koži, vôňu vína a soli a niečoho, čo bol *on* — niečo teplé, niečo neznáme, niečo, čo nebolo kadidlo, nebolo korenie, nebolo nič, čo kedy v živote cítila.

Jeho prsty sa dotkli jej prstov.

Nie agresívne. Nie zámerne. Len — položil ruku na jej ruku. Ľahko. Akoby sa pýtal. Akoby ani on nevedel, prečo to robí.

Yera stuhla. Srdce jej búšilo tak hlasno, že bola presvedčená, že ho počuje celý prístav. Teplo jeho dlane na jej ruke. Drsné prsty — prsty muža, čo nakladá vrecia, čo t'ahá laná, čo nikdy nič nedostal zadarmo. Na jej ruke — na ruke, čo lieči stromy a nikdy sa nedotkla ničoho, čo si sama nevybrala.

Nič sa nestalo, povedala si. Nič sa nedeje. Len sedíme. Len sa díva na hviezdy. Len mi drží ruku.

A predsa.

Celý svet sa zmenil. Vzduch mal inú chut'. Hviezdy mali inú farbu. Nyau pod nimi svietilo jasnejšie — akoby niekto zdvihol závoj, o ktorom Yera nevedela, že existuje.

Kedy som prestala vidieť? pomyslela si. *Teraz vidím.*

Sai klesol bližšie k horizontu. Prstenec okolo neho žiaril ostrejšie — rozpustené svetlo, jantárové a zlaté, sa rozlievalo po hladine mora v diaľke. Hviezdy sa zdali bližšie — alebo to bola len ľahká hodina, ktorá jej zdvíhala srdce a zľahčovala kosti a všetko, čo bolo t'ážké, na okamih nechala plávavat'.

Chcela ostat'.

Chcela ostat' na tej streche navždy — s teplým kameňom pod nohami, s cudzou rukou na svojej ruke, s mestom pod sebou svietiacim zo všetkých strán. Chcela, aby pieseň z Beladiss nikdy nedoznie.

A práve preto vstala.

„Musím íst.“

Vytiahla ruku. Rýchlo. Príliš rýchlo — vedela to, cítila to, ale nezastavila sa. Vstala, vzala masku z kameňa, otočila sa.

Arkot sa nepohol. Nepovedal nič. Nesnažil sa ju zastaviť. Len sedel na okraji strechy, fláša medzi kolennami, oči na hviezdy, a nechal ju odísť.

Bola na schodoch, keď počula — alebo si myslela, že počula — ako sa znova nadýchol. Ako keby chcel niečo povedať. Nezastavila sa.

Bežala dolu schodmi, cez ulice, cez prístav, cez most nad kanálom, kde posledné kvety ešte svietili vo vode, cez námestie, kde bubeníci ešte hrali a posledné masky sa ešte krútili v tanci. Bežala, až kým nepocítila pod nohami schody vily klanu Saéli — mramor, biely, hladký, dokonale vyrezaný, dokonale chladný.

Strážkyňa pri bráne spala. Festival. Aj strážkyne boli len ľudia. Yera prešla dnu bez zvuku.

Izba bola tmavá a tichá.

Ľahla si na posteľ. Vlasy sa jej rozliali po vankúši — dlhé, čierne, voňajúce kadidlom a soľou. Hodvábne plachty. Steny z bieleho kameňa. Okno otvorené — nočný vzduch, horúci a ťažký, vhŕknutý vôňou kvetov a kadidla a čohosi, čo ešte cítila na koži. Cez okno vchádzal cvrčkový šum celého Nyau — ten stály, ten nikdy-nekončiaci, ten čo počula odkedy sa pamätala a nikdy nepočúvala. Sem-tam cikáda — ostrejšia, hlasnejšia, samotárska nota nad orchestrom.

Zavrela oči.

Videla leopardie škvarky na jeho krku v mesačnom svetle. Počula jeho hlas — ten tichý, chrapľavý spev v jazyku, ktorému nerozumela a nemusela.

Otvorila oči.

Na stole vedľa posteľe ležali lekárske nástroje — pipety, misky, sušené bylinky v sklenených nádobách. Tetovania na jej predlaktí — akvamarínové línie, tenké, mŕtve, čakajúce. Vedľa zápisníka stáli chrámové rúcha. Zajtra ráno ich oblečie. Zajtra ráno kľakne v chráme a bude sa modlit' k El a bude liečiť stromy a bude dokonalá.

Zavrela oči.

Cítila teplo jeho ruky na svojej ruke.

Na koži pod dlaňou. Na prstoch, na kľboch, na mieste, kde sa jej pazúriky dotýkali kamienka na streche a jeho prsty sa dotkli jej prstov. Teplo, ktoré nešlo zmyť. Teplo, ktoré nepatrilo Saéli mene, ani Chrámu El, ani Soril, ani otcovi, ani nikomu okrem nej.

Kto si? pomyslela si. Odkial' si? Prečo ti záleží na hviezdach?

Prečo som odišla skôr, než som zistila, čo to bolo?

A prečo nemôžem spat'?

Otvorila oči. Za oknom mesto svietilo — tyrkysové, zelené, fialové, jantárové. Lampióny boli preč. Masky boli preč. Festival skončil. Ostalo len Nyau — krásne, svietiace, dokonalé, nehybné.

A Yera ležala v posteli so srdcom, ktoré bilo príliš rýchlo a príliš hlasno a odmietalo sa zastaviť.

Niekde v dome sa ozvali kroky. Otcove. Pomalé, premyslené, smerujúce ku schodom. Zastavili sa — na chodbe pred jej dverami. Dlho. Príliš dlho na náhodu.

Potom odišli.

Yera zovretými prstami stiahla plachtu k brade a pozerala na dvere, za ktorými bola tma, a ticho, a otec, ktorý vedel viac, než hovoril.

Kapitola 2: Prvé Svetlo

„Blahoslavená je dcéra, ktorá svieti pre svoj ľud. Beda dcére, ktorá svieti len pre seba.“

— Knihha El, 2:16

Strom v chrámovej záhrade prestal svietiť.

Yera to zbadala ešte počas večernej modlitby — z miesta, kde kľačala v druhom rade za kňažkami, videla na okraj záhrady. Štvrtá vetva zdola, severná strana. Kôra, ktorá ešte ráno žiarila tyrkysovo, bola tmavá. Mŕtva. Akoby niekto v strome zhasol lampu.

Nikto iný si to nevšimol. Kňažky spievali ku El s tvárami zdvihnutými k oblohe, kadidlo viselo vo vzduchu, t'ažké a sladké, a Sai — jantárový mesiac — sa opieral o chrámovú kupolu tak nízko, že jeho svetlo kládlo na dlaždice dvora zlatozelené tiene. Strunová hudba z vnútra chrámu vibrovala v kameni pod kolenami.

Yera kľačala, ruky zopnuté, oči zatvorené — tak ako sa patrilo — a myslala na strom.

Koreň? Parazit? Sucho?

Hudba stíchla. Kňažky zdvihli ruky k nebu. Moment ticha — ten moment, keď celé mesto zadrží dych a veriaci má cítiť spojenie s El. Spojenie. Presah. Niečo väčšie.

Yera cítila kameň pod kolenami a horúci vzduch na tvári.

Po modlitbe ju zastavila kňažka Soril. Malá, vychudnutá, s tvárou z brúseného kamenia a očami, ktoré videli viac, než hovorili. Prísna. Tak prísna, že aj ostatné kňažky predo dverami jej komnaty stíchli a zrovnali chrbát. Soril nevládla mečom, ale ticho — druh ticha, v ktorom sa každé zlyhanie ozývalo hlasnejšie než výkrik.

„Videla si to.“

Nebola to otázka. So Soril to nikdy neboli otázky.

„Severná strana,“ povedala Yera. „Štvrtá vetva. Kôra zhasla.“

Soril prikývla. Pozrela sa na strom — starý, mohutný, s koreňmi zapustenými hlboko pod chrámovým dvorom. Najstarší strom v Nyau. Podľa legendy ho zasadila El, keď prechádzala krajinou. Podľa Yery ho zasadil niekto, kto presne vedel, čo robí — koreňový systém bol príliš symetrický, príliš efektívny na náhodu.

„Oprav ho,“ povedala Soril. Rovnaký tón, akým sa hovorí psovi: *Sadni. Podaj. Oprav.*

Žiadne prosím. Žiadne mohla by si. Kňažky neželali — prikazovali. A Yera bola Saéli. Saéli nepotrebovali prosiť. Saéli plnili.

Yera kľakla medzi korene.

Zem bola vlhká a teplá. Cítila ju cez tenké nohavice chrámového rúcha — hlinu, vlahu, teplo, ktoré v Nyau nikdy neodchádzalo, ani v noci, ani v tieni, nikdy. Priložila dlane ku kôre. Tetovanie na ľavom predlaktí sa rozsvietilo — akvamarínové línie, tenké ako vlasy, pulzujúce v rytme, ktorý neboli jej srdce, ale niečo pomalšie. Hlbšie. Rytmus stromu.

Voda. Cítila ju všade — v koreňoch, v kambiu, v lyku, v tisíckach vlákien, ktorými strom dýchal. Sledovala ju od spodku nahor, pomaly, kvapku po kvapke. Hľadala.

Tam.

Koreň na severnej strane — zauzlený, stlačený, zaseknutý pod kameňom, ktorý tam roky tlačilo korenisko susedného stromu. Cieva v tom mieste praskla. Voda neprúdila. Strom nedostával živiny z celej štvrtiny koreňového systému a pomaly umieral zhora nadol.

„Kameň,“ povedala Yera. „Tlačí koreň. Prasknutá cieva.“

Soril mlčala. Čakala.

Yera sa sústredila. Prsty na kôre ochladli — vždy chladli, keď tăhalo vodu príliš dlho, fyzika odvádzaného tepla, nič viac. Voda v pôde pod ſhou reagovala — nie násilne, nie prudko, ale mäkkko, akoby ju Yera prosila. Presmerovala vodu. Okolo kameňa. Cez mikroskopické praskliny v jeho povrchu. Kvapka po kvapke. Trpezlivu.

Trvalo to dlho. Kňažky okolo nej stáli a pozerali. Chrámová záhrada bola tichá — len cvrčky v trávach medzi koreňmi a vzdialený šum gondoly na kanáli pod kopcom. Svetlušky poletovali nízko nad zemou — modré, tyrkysové, zelené bodky — krúžili okolo kmeňa stromu, ktorý Yera liečila, akoby kontrolovali jej prácu. Sai sa posunul o kúsok ďalej. Kadidlo slablo.

Ked' Yera zdvihla ruky, prsty mala studené ako ľad. Ale strom sa pomaly rozsvietil — tyrkysová žiara sa vliala od koreňov nahor, vetvu po vetve, list po liste, akoby sa prebúdzal zo sna. Chrámová záhrada sa o niečo rozjasnila.

Soril si ju zmerala. Tvár z kameňa, oči ako zimy.

„Saéli krv,“ povedala. Konštatovanie. Nie pochvala — pochvala predpokladala prekvapenie, a Soril nebola prekvapená. Saéli mali najsilnejšiu Spiru v Nyau. Yera bola najlepšia z mladej generácie. To nebolo chválenie. To bolo očakávanie.

Soril sa k nej naklonila. „Tvoj otec a ja sme sa rozprávali,“ povedala tichšie. Hlas, ktorý neboli pre ostatné kňažky. „Po festivale sa porozprávame aj my.“

My. Yera, otec, Soril. To nikdy neznamenalo nič dobré.

A čo keby sa rozhodnem nesvietit? pomyslela si. Čo keby jedného dňa kľaknem k stromu a neopravím ho? Čo potom?

Vstala, oprášila si kolená. Cez otvorené dvere chrámu videla dovnútra — svietiace mozaiky, kadidlo, a v strede oltára na stojane *Knihu El*. Stará, ručne šitá, s doskami z bieleho dreva a stránkami, ktoré v tme jemne žiarili — bioluminescentný atrament, staré písma, staré slová. Najsvätejší predmet v Nyau. Yera ju čítala stokrát. Poznala každý verš.

A predsa — zakaždým, keď ju videla, mala pocit, že niečo v tých slovách nechápe. Niečo, čo je medzi riadkami, nie v nich.

Podľakovala sa kňažke úklonom hlavy a otočila sa k odchodu.

Na schodoch chrámu sa zastavila. Pod ňou ležalo mesto — kanály, mosty, bazár, klanové vily, prístav v diaľke. Všetko na svojom mieste.

Vrátane nej.

Cesta z chrámu dolu kopcom trvala štvrt'hodinu. Yera ju poznala nasepamäť — každý schod, každý kameň, každý ohyb. Chodila tadiaľ od prvej zimy, keď ako dieťa šliapala po tých istých schodoch príliš malými nohami a kňažky ju museli chytať za ruku, aby nespadla.

Strážkyne kráčali tri kroky za ňou. Dve. Tiché, neviditeľné, ako tiene, ktoré sa nedajú zhodiť. Yera ich nepočítala. Boli tam, odkedy si pamätala. Súčasť sveta, ako svetlo a horúčava. Nie pre ochranu — kto by ublížil Saéli? — ale pre *poriadok*. Dcéra klanu nechodila sama. To sa nerobilo. To sa nikdy nerobilo.

Ulice boli poloprázdne. Neskoro — väčšina ľudí spala alebo sa chystala. Ale Nyau nikdy celkom nespalo. Na terase kaviarne pri kanáli sedeli traja starí muži a hrali hru s kamennými kockami, odháňajúc veľké zelené muchy, čo im krúžili okolo pohára. Gondolier pod mostom spieval potichu — pieseň, ktorú Yera poznala, ale nikdy nepočúvala. Mačkovitý chlapec sedel na zábradlí mostu a kýval nohami nad vodou, jedol pečený hmyz zo zamosteného papiera. Voňal korením.

Yera prešla okolo neho. Chlapec zdvihol oči — zaregistroval chrámové rúcho, Pursang držanie tela, strážkyne — a rýchlo sklopil zrak. Tak fungovalo Nyau. Kasty sa nestretávali. Kasty sa miňali.

Skrátila si cestu cez Záhrady. Staré stromy, prepletené koruny, menej svetla, viac tieňov. Mach na kameňoch. Cvrčky tu zneli inak než v meste — hlbšie, pomalšie, akoby stromy filtrovali zvuk.

A prastará socha na konci aleje.

Zastavila sa. Zastavovala sa tu často — nie zo záujmu, skôr zo zvyku, z gravitácie, z niečoho, čomu nerozumela. Kamenná socha, pokrytá machom. Vytesané riadky v Staroreči — staré písmená, staré slová, jazyk, ktorý v dobe objaviteľa ešte žil a dnes bol mŕtvy. Yera ich vedela čítať. Každé dievča z klanu Saéli vedelo čítať Staroreč.

Meno kapitána - Eon Labkan. Dátum v starom kalendári - 1124. A pod tým — dve vety. Zápis muža, ktorý v noci priblížil lod' k neznámemu pobrežiu a uvidel les, ktorý svietil.

Nyau.

Zvuk, aký urobíš, keď vidíš niečo také krásne, že zabudneš hovorit'. Nie slovo. Inštinkt. Výkrik úžasu tak veľký, že obíde rozum a ide rovno z brucha.

Yera stála pred tabuľou a premýšľala nad niečím, nad čím nikdy predtým nepremýšľala.

Kapitán videl pobrežie Nyau prvýkrát. Preto bol ohromený. Preto zabudol na slová.

A čo ona? Ona vidí Nyau každý deň. Kanály, stromy, svetlušky, veže chrámov. Každý deň. A nerobí zvuky. Nežasne. Nedívá sa.

Kedy som prestala vidieť?

Strážkyňa za ňou sa potichu odkašľala. Yera sa odtrhla od tabuľe a vykročila ďalej.

Vila klanu Saéli stála na svahu nad mestom — biely kameň, stípy, vnútorné nádvorie so stromom, ktorý bol pýchou rodiny. Nie najstarší v Nyau — ten patril chrámu. Ale najjasnejší. Svetil tak intenzívne, že v noci vrhala jeho žiara tiene na steny vily a Yera si v detstve myslela, že strom je slnko, ktoré sa zmenilo na strom, aby mohlo svietiť aj potme.

Vošla cez bočnú bránu. Strážkyne sa zastavili pri dverách — v rámci vily ich nepotrebovala. Tu bola doma. Tu bola v bezpečí. Tu bol svet veľký presne na dvadsaťtri izieb, štyri chodby, jednu záhradu a jedno átrium, v ktorom brat kreslil kriedou na dlažbu.

Malý braček s modrými mačacími očami si kreslil kriedou na dlažbu a sústredil sa a strihal špicatými mačacími uškami a neposlušný chvostík sa akoby snažil nájsť nejakú inú zábavu. Zdvihol hlavu, keď ju počul. Usmiala sa na neho. Usmial sa späť. Bez slova.

Otec sedel v záhrade pod stromom.

Zbadala ho okamžite — jeho siluetu na kamennej lavici, čajovú kanvicu vedľa neho, tieň jeho ramien v zeleno-tyrkysovom svetle. Chcela prejsť rovno. Hore po schodoch, do izby, do tmy, pod prikrývku, kde bol svet jednoduchší.

„Yerana.“

Celé meno. Nie *Yera*. Yerana. To znamenalo rozhovor. Nie ten dobrovoľný druh.

Sadla si oproti nemu. Svetlo stromu padalo na otcovu tvár a menilo sa — tyrkysové, zelené, znova tyrkysové — a v tom pohyblivom jase videla vrásky, ktoré cez deň nevidela. Otec neboli starý. Pursangovia žili dlhšie než ostatné kasty a jeho krv bola čistá — desať generácií Saéli. Tak o tom hovoril. *Čistá krv*. Akoby krv mohla byť špinavá.

Ale oči mal unavené. Oči muža, ktorý niesol meno príliš dlho a zabudol, ako vyzerá bez neho.

„Bola si v chráme.“

„Áno.“

„Strom?“

„Vyliečený.“

Otec nalial čaj. Dve šálky — vedel, že príde. Vždy vedel. Čaj voňal miestnym korením — niečím sladkastým a korenitým zároveň, vôňa, ktorú nikto mimo Nyau nepoznal.

„Lampiónový festival je o dva dni,“ povedal. Akoby hovoril o počasí. Akoby to nebola udalosť, pre ktorú žilo celé mesto.

Yera čakala. Vedela, že veta nekončí.

„Soril hovorila s Radou kňažiek.“ Otec hovoril pokojne. Bez emócií. Vecne. Slová ako šachové tahi — premyslené tri kroky dopredu. „Chcú ťa. Pre Chrám. Ako strážkyňu.“

Pauza. Svetlo stromu sa zachvelo — vánok cez korunu, tiene na otcovej tvári, tiene na Yerinej. Vzduch bol horúci a ťažký, napustený vôňou kvetov zo záhrady, vôňou čaju, vôňou kadidla, ktoré sa sem nieslo z chrámu cez celé mesto. Cikády v korune stromu vibrovali — ten vysoký, ostrie-brúsiaci zvuk, čo patril k nyauským nociam tak isto ako kadidlo a svetlo. Strunová hudba dozvibrovala. Posledná modlitba dňa.

„Po festivale začne zasvätenie.“

Slová padli do ticha záhrady. Yera ich čakala — nie tieto, nie presne tieto — a predsa ju zasiahli. *Zasvätenie. Chrám. Celý život.*

„Celibát,“ povedala. Nie otázka. Konštatovanie.

Otec sa na ňu pozrel.

„Na celý život,“ dodala.

„Na celý život v službe niečomu väčšiemu, než si ty. Než som ja. Než je klan.“ Otec hovoril pokojne, ale v jeho hlase bolo niečo, čo Yera počula zriedka — presvedčenie. Nie klanová povinnosť, nie politická kalkulácia. *Viera.* „Najvyššia pocta, akú môže Saéli dosiahnuť. Dcéra Prvého Svetla v službe El.“

Pocta. Yera to slovo obrátila v hlave. Pocta pre koho? Pre ňu — alebo pre klan, ktorý sa bude môcť chváliť, že dal El jej strážkyňu?

„A ak nechcem?“ povedala.

Nie hnevom. Nie rebelsky. Tichým, pokojným hlasom, akým sa pýtajú otázky, na ktoré neexistujú odpovede.

Otec sa na ňu pozrel. Nie nahnevane — pozorne. Spôsobom, akým skúmal aj klanové zmluvy — hľadal skryté klauzuly, hľadal slabiny, hľadal to, čo nebolo napísané.

„Si Saéli.“ Povedal to rovnako, ako to hovoril vždy. Rovnaký tón. Rovnaká váha. Meno ako mûr. Meno ako gravitácia — niečo, proti čomu sa nedalo bojovať, len padat. „Máš povinnosti. Voči klanu. Voči mne. Voči svetlu, ktoré nesieme.“

Svetlo, ktoré nesieme. Prvé Svetlo. Saéli. Najstaršia línia. Najsilnejšia Spira. Najjasnejší strom v nádvorí. Najčistejšia krv. Najviac povinností.

„A voči sebe?“ spýtala sa Yera. Tichšie. Takmer pre seba.

Otec odložil šálku. Pomaly, premyslene, gesto muža, ktorý nikdy nič nerobil narýchlo. Svet patril jemu. Čas patril jemu. A dcéra patrila klanu.

„Voči sebe máš povinnosť byť tou, kým si.“

„A kým som?“

Otec sa takmer usmial. Takmer. Kútky úst sa zdvihli o šestnástinu palca — a vrátili sa. „Saéli," povedal. Akoby to bola odpoveď na všetky otázky naraz.

Yera vstala. „Dobrú noc, otec.“

Nedotkol sa jej. Neusmial sa. Len prikývol — rovnako pomaly, rovnako premyslene — a vrátil sa k čaju.

Ked' vychádzala na schody, počula za sebou jemné cinknutie porcelánu o porcelán. V tichu záhrady to zaznelo ako zatvorenie dverí.

Na tret'om schode sa zastavila. Nie zámerne — nohy sa zastavili samy.

Otočila sa napoly. Otec sedel pod stromom a držal šálku oboma rukami. Nehýbal sa. Nepil. Pozeral sa na miesto, kde pred chvíľou sedela — na prázdnu stoličku, na odtlačok v kameni, na nič. Svetlo stromu mu padalo na tvár a Yera videla niečo, čo si nikdy predtým nedovolila vidieť. Vrásky okolo očí boli hlbšie, než si myslela. A ruky — tie silné, isté, Saéli ruky — sa zachveli. Len na sekundu. Len o šestnástinu palca. Ale zachveli.

Bol v klietke tiež.

Otočila sa a vyšla hore.

Izba bola jej. Jediné miesto vo vile, kde meno nič neznamenalo.

Malá — príliš malá pre dcéru klanu Saéli, hovorili ostatní, ale Yera si vybrala túto izbu, keď mala jednu zimu, a nikdy sa neprest'ahovala. Steny z bieleho kameňa, hladké a chladné pod prstami. Okno. Balkón.

Vyšla na balkón.

Pod ňou ležalo mesto — kanály sa kľukatili mestom ako žily, mosty ich krížili po stovkách, celé štvrite sa strácali v tme medzi bioluminiscenčnými alejami. Vzducholode rachotili nad strechami — osvetlené lampami a modrými svetlami, motory duneli, každá iným smerom. Prístav v diaľke žiaril tisíckami svetiel na stožiaroch. Cez prístav prichádzal svet. Cez prístav odchádzal svet. A ona ho pozorovala z balkóna, tri poschodia nad zemou, za kameňom a svetlom a strážkyňami — a nikdy v ňom nestála.

Otcove slová viseli vo vzduchu ako kadidlo — t'ažké, voňavé, dusiace.

Strážkyňa.

Vedela, čo to znamenalo. Celý život za chrámovými múrmi. Žiadny muž. Žiadne deti. Žiadna loď v prístave, žiadny obzor za horizontom. Len kadidlo, spev a strom, ktorý treba liečiť'.

V Nyau sa nechcelo. V Nyau sa plnilo. Dcéry klanu boli bud' slúbené mužom, alebo slúbené bohom. Iná klietka, rovnaký zámok.

Položila ruky na zábradlie. Pazúry — jemné, krátke, tmavé — zaškrípali o hranu. Nevedome. Zvuk, ktorý nikto nepočul.

Na hlavnom námestí pred Chrámom sa niečo pohlo. Robotníci v lampášovom svetle vešali šnúry medzi stĺpy. Papierové kostry lampiónov sa hojdali vo vánku — prázdne, nerozsvietené.

Festival. O dva dni. Posledný festival pred zasvätením — posledná noc, keď je ešte len dcéra, nie kňažka. Bude pozerať na lampióny zhora, z balkóna, vedľa otca. Ako vždy.

Stisla ruky na zábradlí. Pazúry zaškripali hlasnejšie. Nikto to nepočul. Nikto nikdy nepočul.

Z chrámu sa niesla posledná melódia — kňažky dokonávali nočnú modlitbu. *El je svetlo. El je cesta. El sa vráti.*

Yera cítila len horúci vzduch a t'ažké kadidlo.

Poriv vetra zdvihol z prístavu vôňu, ktorá nepatrila balkónom — soľ, decht, surové drevo. Hodvábna šatka, zabudnutá na zábradlí vedľajšieho balkóna, sa strhla a odletela do tmy. Yera ju sledovala — biely vtáčik, menší a menší — kým nezmizla nad kanálom.

Tak ľahko.

Mesto svietilo. Hviezdy svietili. A medzi tým všetkým — ona. Yerana Saéli. Dcéra klanu Prvého Svetla. Liečiteľka. Zasvätená. Klietková.

Kedy som prestala svietiť?

Dívala sa na prístav. Na obzor za ním — tmavý, nekonečný, plný vecí, ktoré nevidela a možno nikdy neuvidí.

Festival prišiel a odišiel.

Prešla ním — celou nocou, od balkóna po strechu, od strechy po úsvit.

Pamätala si vietor na streche. Teplo kameňa pod bosými nohami. Hlas, ktorý spieval v jazyku, ktorému nerozumela a nemusela. A ruku — teplú, drsnú, položenú vedľa jej ruky na kameni.

Nie na ňu. Vedľa.

Ráno.

Vrátila sa do izby s rukami, ktoré voňali vínom a soľou a niečím, na čo nemala slovo.

Umyla si ich. Trikrát.

Vôňa zostala.

Päť dní pozerala z balkóna, ako ustati mestskí čističi vytahujú zoschnuté konfety z kanálov. Päť dní dýchala vôňu odumierajúcich festivalových kvetov, ktoré prístavný vietor pomaly hnal k zemi. Päť dní sedela zatvorená v chlade svojej izby s knihou o bylinách a nedokázala prečítať ani jednu celú stranu. Ruky jej voňali čisto — mydlo, bylinky, nič — a predsa zakaždým, keď zavrela oči, cítila teply kameň a cudziu kožu. Tá zotrvačnosť prázdnia ju obrastala zvnútra, pomaly ako brečtan, až kým sa na šiesty deň neroztrhla.

Zišla dolu.

Arkot z Diss. Mezra. Leopard. Pracuje v prístave. Povedala to strážkyni bez vysvetlenia. Strážkyňa sa neopýtala prečo. Pozrela sa na Yeru — dlhým, tichým pohľadom ženy, ktorá ju nosila na rukách, keď mala pol zimy — a odišla.

Ked' sa vrátila, podala jej papier. Dok. Smena. A niečo v jej tvári — niečo medzi úsmevom a ľútost'ou — čo Yera odmietla pomenovať.

Obišla strážkyne a vykročila priamo k hluku a pachu rybaciny.

Prístav ožil skorým poobedím. Voňal — nie krásne. Rozohriate dosky, loje, rybí tuk z ranného úlovku, pot a decht a niečo sladko-hnilé, čo stúpalо z kanálu, keď slnko dopadalo na stojatú vodu. Muchy boli všade — veľké, zelené, otravné, bzučali okolo hláv nakladačov, sadali na odrezky lán a na okraje debien s korením. Vzduch sa chvel od horúčavy a od pachu, ktorý bol Nyau cez deň — nie krásne svietiace nočné Nyau z pohľadníc, ale skutočné, potené, zapáchajúce Nyau, kde všetko smrdelo a všetko žilo. Yera stála v tieni plátennej rolety skladu, vtlačená do úzkej uličky tak, aby ju v tej rieke hrubého oblečenia a nadávok nebolo vidno, a prehľadávala očami každý nakladací dok.

Arkot tam stál. Nemal na sebe košeľu. Ruky, šiju a časť chrbta mal pokryté leopardími škvŕnami, ktoré sa pri každom zdvihnutí ťažkého vreca s obilím prelievali vo svaloch. Na slnku vyzerali inak než v mesačnom svetle — nie ostrovy na mape neznámeho sveta, ale niečo tvrdšie, reálnejšie, niečo čo patrilo dechtom nasiaknutým doskám a soľou leptanému kovu. Vôbec nevyzeral ako uvoľnený floutok s vínom na streche. Drel ako kôň a prehadzoval slová s ostatnými prístavnými robotníkmi drsne, bez príkras. Pot mu stekal po chrbte a Yera nevedela odtrhnúť zrak.

Zbadal ju skôr, než by očakávala. Uprostred pohybu otočil hlavu, akoby mu inštinkt povedal, že ho niekto pozoruje. Pustil vrece. Všetci tí tvrdí námorníci stíchlí, keď sa usmial tým pomalým, asymetrickým úsmevom, ignorujúc kňažkine rúcho, pre ktoré by iní odvrátili zrak do zeme.

Kývol jej hlavou smerom k mestu a vrhol sa naspäť k lanám. Ostrý tón prístavného majstra ho zahnal do práce, ale Yera cítila to tiché sprisahanie pod kožou. Odchádzala s pocitom, že ten krátke moment trval celú večnosť'.

Vrátila sa aj nasledujúci deň. Stála v tom istom tieni, za tou istou roletou. On ju nezbadal — alebo predstierať, že nie. Nakladal vrecia, smial sa s robotníkmi, existoval bez nej. Odišla skôr, než by musela.

Tretí deň jej hodil jablko.

Nepovedal nič — len ho vytiahol z vreca, otočil sa jej smerom a hodil, jedným pohybom, cez pätnásť stôp horúceho prašného vzduchu. Yera ho chytilla. Chytilla ho oboma rukami, kňažskými rukami, čistými rukami — a jablko bolo teplé a prašné a voňalo poľom a jeho dlaňou.

Stála s ním v tom horúcom tieni a pozerala na svoju ruku. Kňažskú ruku. Na jablku bol otlačok jeho palca — prach, pot, decht — a Yera si ho prezerala, akoby to bol text, ktorému nerozumie a nechce prestať čítať'.

Zahryzla sa do neho až cestou domov. A ohryzok hodila do kanálu — nie preto, že chcela zahodit dôkaz. Ale preto, že sa bála, čo by urobila, keby si ho nechala.

Piaty deň sa postavila bližšie. Šiesty ešte bližšie. Vymieňali si len pári tichých slov — komentáre o vetre, o počasí, o hlúpom žeriavnikovi, čo zaspal na stoličke — vety, ktoré nič neznamenali a znamenali všetko.

Na desiaty deň jej cestou späť položil prepotenú ruku na stenu tesne vedľa hlavy. Nebolo to nátlak, bolo to zastavenie. „Vieš o záhrade za starým kanálom, hej?“ opýtal sa s pohľadom upretým na nákladnú loď trhavo bijúcnu o vlnolam. Yera pozaháňala pohľadom dvoch sluhov v protiľahlej uličke. Vedela o záhrade. Rozpadajúce sa lavičky, mach na kameni, tma a cvrčky. V noci tam nechodil nikto. „Viem,“ odvetila a zatajila dych. „O polnoci.“ Nečakal na odpoveď a odpojil sa do rieky prístavných robotníkov. Yera ani neprehľtla prebytok slín. Len nepatrne kývla práznej stene pred sebou.

Tréning začal hned po festivale, presne ako otec slúbil. Soril nestrácala čas.

Chodili do malej miestnosti za chrámovou knižnicou — kamenné steny, jeden stôl, dve stoličky, okno, cez ktoré len žmulkalo svetlo. Žiadne dekorácie. Žiadne modlitby na stenách. Pracovňa, nie svätyňa.

Prvý deň Soril položila na stôl Knihu El. Yera ju poznala naspamäť.

„Čítaj,“ povedala Soril.

„Poznám ju.“

„Čítaj.“

Yera čítala. Nahlas, pomaly, verš po verši. Soril sedela oproti a nepozrela na knihu ani raz. Pozerala na Yeru.

Ked' Yera dočítala a zaklopila biele dosky väzby, Soril si prekrížila vráskev ruky s napnutými šlachami pod bradou. „Čo si nepochopila, Yerana?“

Yera prehľtla priamo do suchého krku. Na stole ležal najsvätejší zväzok. Mala by povedať, že prijíma slovo El bezo zvyšku. Ale pred Soril cítila tú neuveriteľnú, dusiacu nutnosť sebareflexie. „Nič.“ Odmlčala sa, a v malej pracovni bolo počut' len šúchanie vetví o okno. „Vlastne, všetko.“

Soril len nepatrne a pochvalne prikývla. Ako keby nepochopenie bola presná a očakávaná odpoveď. Skutočná odpoveď. „Zajtra o takomto čase.“ Odmieta akýkoľvek hlbší komentár.

Opakovalo sa to. Deň za dňom. Nové verše, nové pasáže. Yera prichádzala s rečou o viere a nádeji, no Soril všetky posvätné mantry presekávala tichými, pragmatickými otázkami. *Prečo El píše o svetle ako o niečom, čo sa dá zmerať, a nie ako o dare? Čo je ten „iný breh“ — lebo ona nespomína žiadneho boha, len látky a vzdialenosť? A prečo sa tu veta zastaví — vidíš? — uprostred myšlienky, naraz prestane byť pokojná?*

Nikto predtým nehovoril o Knihe tak. V chráme sa verše recitovali — opakovali, nie spochybňovali. Soril ich čítala ako mapu s chýbajúcimi kusmi. A pomaly, deň za dňom, Yera začínala tie prázne miesta vidieť tiež.

Po čítaní prichádzala na rad Spira. Žiadne klasické liečiteľské rituály. Žiadne tabuľky s modlitbami za uzdravenie. Soril ju viedla priamo k Ľadu.

Ľad. Zakázaná inverzia Vody. Kňažky oňom nehovorili — v chrámových archívoch sa zachovali len staré varovania, že element Vody nesie v sebe aj opak. Nie liečenie. Deštrukciu. Zmrazenie krvi v žilách zo vzdialenosťi. Omrzliny bez dotyku. Techniky, ktoré nemali oficiálny názov, lebo oficiálne neexistovali.

Soril to učila bez emócií, ako keby ukazovala techniku šitia. Roztiahla ruku nad miskou s vodou a hladina stuhla v okamihu — ticho, bez gesta, bez modlitby. Len vôľa. „Toto nie je dar. Toto je nôž,“ povedala. „A strážkyňa bez noža je mŕtva strážkyňa.“

Yera to vstrebávala dychtivo, omámená zakázanosťou toho všetkého.

Prvýkrát, keď natiahla ruku nad misku, nestalo sa nič. Voda ležala pokojne — tmavá, nehybná, ľahostajná. Yera hľadala v sebe niečo, čomu nemala meno — nie liečenie, nie ten teplý, pomalý prúd, ktorým opravovala stromy. Niečo opačné. Niečo, čo nemalo byť.

Druhýkrát — niečo. Hrana misky sa pokryla jemnou vrstvou námrazy. Tenká. Krehká. Zmizla za sekundu.

Soril zdvihla obočie. Jedno. O milimetr.

Pre Soril to bola pochvala.

Učila sa neprípustne rýchlo. Soril jej to videla v očiach, aj keď navonok mlčala a len rozdávala príkazy.

Jedno ráno, po noci v záhrade, Yera kľačala v Sorilin pracovni a trénovala Ľad. Miska s vodou pred ňou. Sústredila sa — prsty nad hladinou, vôľa, chlad. Voda stuhla. Ale Soril pokrútila hlavou.

„Prsty,“ povedala.

Yera sa pozrela na vlastné ruky. Stále teplé. Teplé od noci — od kameňa, od jeho kože, od všetkého, čo Soril nevedela a nesmela vedieť.

„Ľad ide z práz dna,“ povedala Soril. „Nie z tepla. Kým v tebe niečo horí, nezmrazíš nič.“

Yera stiahla ruky. Zavrela oči. Hľadala prázdro.

Nenašla ho.

A cez noc — záhrada.

Strážkyne slúžili aj v noci — dve pri hlavnej bráne, jedna na obchôdzke po vnútornom nádvorí. Yera poznala každý kameň toho domu. Vedela, kedy obchôdzka obchádza južné krídlo a kedy severné. Vedela, že bočné schody z jej balkóna vedú dolu za záhradný mûr a že tieň pod starým orieškom je najhustejší presne vtedy, keď strážkyňa prechádza koridorom na opačnej strane. Proste sa vyparila. Ako vždy.

Záhrada za starým kanálom cez deň smrdela stojatou vodou a muchy tam krúžili nad rozpadajúcimi sa lavičkami. Mach na kameni, hlinená cesta, zabudnutý kút mesta, kam nechodili ani gondolieri.

Ale za šera sa menila. Stromy sa rozsvietili, lišajník pod nohami zažiaril a svetlušky stúpali z machu ako malé modré duše. Cvrčky a cikády splývali do jedného stáleho tónu — zvukovej tapety, cez ktorú sa dalo hovoriť potichu a nikto ďa nepočul.

Iné Nyau. To krásne Nyau. To, ktoré videla zo strechy.

Lavička s prasknutou mosadznou opierkou bola vždy obsadená ešte pred padnutím prvej rosy. Arkot vždy došiel prvý.

Prvá noc.

Yera prišla o polnoci, ako povedal. Stála na konci cestičky medzi kríkmi a dívala sa na lavičku, kde sedel — chrbotom k nej, fláša pri nohe, prsty na kolene bubnujúce rytmus, ktorý počul len on. Cikády. Kvapkanie vlhkosti z listov. Nič iné.

Na streche boli cudzinci. Tu — tu sa stretávali zámerne. A to bolo iné. Čažie. Na streche mohol byť náhoda. Prístavná ulica, víno, festival, masky. Tu nebola maska. Tu bola len ona, v chrámovom rúchu, s bosými nohami na vlhkej hline, a on, v tej istej košeli, čo voňala soľou a dechtom.

Sadla si. Jedna stopa medzi nimi. Yera ju cítila — odmerala ju pohľadom, vzdialenosť svojich kolien od jeho, päť, možno dve, kameň lavičky medzi nimi, studený a vlhký od rosy. Stopa, ktorú nikto neprikázal, ale obe telá vedeli, že tam má byť.

„Tak," povedal Arkot. Nič viac. *Tak*. Jedno slovo, ktoré znamenalo: *si tu, som tu, a ani jeden z nás nevie, čo teraz*.

„Tak," povedala Yera.

Cvrčky za nich vyplnili ticho. Dlhé ticho — nie nepríjemné, len ďažké. Plné vecí, ktoré sa nedali povedať, lebo ešte nemali tvar.

Arkot sa oprel o operadlo — mosadz zaškrípala — a začal rozprávať. Nie o sebe, nie o nej. O rybách. O tom, ako v Beladiss grilujú ryby na otvorenom ohni na pláži a soľ z mora im padá priamo na mäso, a ako žiadna krčma v Nyau to nedokáže napodobniť, pretože tu soľ filtrujú a čistia a zbavujú ju všetkého, čo robí soľ soľou. Rozprával s tou pomalou istotou muža, ktorý vie, čo vie, a nepotrebuje viac. Bez stratégie, bez slov-ako-šachových-čahov. Len príbeh. Jednoduchý, obyčajný, ľudský.

Yera počúvala a uvedomovala si, že nikdy v živote nepočúvala muža hovoriť takto.

„A ty?" spýtal sa. „Aké sú ryby v Chráme El?"

„Dusené," povedala Yera. „V bylinkovom vývare. Bez soli. Bez ohňa."

„Bez ohňa?" Úprimné zdesenie. „To nie sú ryby. To je trest."

„Je to tradícia."

„To som povedal.“

Arkot pokrútil hlavou. Pomaly, smutne, akoby sa práve dozvedel, že svet je horšie miesto, než si myslel.

Yera sa takmer zasmiala. *Takmer*. Hrdlo sa jej stiahlo a kútky úst sa zdvihli, ale potlačila to — zvyk, reflex, niečo naučené z balkónov a klanových večerí. *Nesmiat' sa nahlas*. *Nesmiesť*.

Potom povedal to o rackovi.

Ako raz zaspal na hliadke pri starých dokoch v Diss a prebudil ho racek, ktorý mu sadol na hlavu. Nie na rameno — na hlavu. „Celou váhou,“ povedal a roztvoril ruky, akoby ukazoval veľkost' monštra. „A pazúre — tu —“ ukázal na temeno. „Dodnes mám jazvu.“

Yera sa zasmiala.

Nie chcela. Zahryzla sa do pery, stisla pery, zadržala dych — a smiech prešiel cez všetky zábrany ako voda cez prasklinu v hrádzi. Krátky, ostrý, prekvapený. Zakryla si ústa rukou a počula sa — *počula sa smiat'* — a hanbila sa tak veľmi, že jej horeli uši.

Arkot sa tváril, že si to nevšimol. Ale kútik sa mu zdvihol. Ten istý kútik — ten pomalý, asymetrický, ten zo strechy.

A medzi nimi — tam, kde bola stopa — niečo sa posunulo. Nie fyzicky. Vzduch bol ten istý, lavička bola tá istá, cvrčky hrali tú istú litániu. Ale niečo sa zmenilo. Akoby sa stopa zúžila o šírku dychu.

Sedeli dlho. Nevedeli, kam s rukami. Nevedeli, kedy odísť. Nevedeli, čo hovoriť — a tak nehovorili, a to bolo lepšie než čokol'vek, čo by mohli povedať.

Yera vstala prvá. Vždy vstávala prvá.

„Zajtra?“ spýtal sa. Nie prosba — otázka. Skutočná otázka, bez očakávania, bez nároku.

„Zajtra,“ povedala Yera. A odišla, a necítila zem pod nohami, celú cestu domov.

Druhá noc tú stopu prepolila. Tretia ju zmazala. Rozprávali sa o čoraz menej a sedeli čoraz bližšie — a Yera si uvedomila, že na záhradné stretnutia nemyslí cez deň, ale čaká na ne celým telom, od úsvitu po súmrak, ako zver čaká na noc, kedy je bezpečné vyjsť z úkrytu.

Na štvrtú noc Arkot prišiel s krvácaním na predlaktí — lano mu prešlo cez ruku, povedal, nič väzne. Yera nepovedala nič. Sadla si vedľa neho — bližšie než predtým, bez premýšľania, akoby telo vedelo niečo, čo hlava ešte odmietala — a položila prsty na ranu. Prsty jej ochladli. Pod dotykom sa objavilo jemné svetlo — slabé, modrasté, sotva viditeľné oproti lišajníku na lavičke. Voda z nočného vzduchu, z rosy na lišajníku, z vlhkosti v jeho koži sa sústredila pod jej prstami a pomaly, trpezlivu, umývala krv z okrajov. Nemusela premýšľať. Stalo sa to samo — tichý impulz, naučený reflex, niečo medzi dýchaním a modlitbou.

Arkot nič nepovedal. Pozeral na jej ruky na svojom ramene — studené, presné, opatrné — a potom sa spýtal: „Toto robíš v tom chráme?“

„Toto robím stromom," povedala Yera.

Pauza. Cvrčky. Svetlušky.

„Nikdy som neboli strom," povedal Arkot.

Yera sa zasmiala. Skutočný smiech — nie ten zdvorilý, nie ten klanový, ten od brucha, ten, čo ju prekvapil viac než jeho. Zahryzla sa do spodnej pery, aby ho zastavila. Nefungovalo to.

Na piatu noc Yera konečne bez myšlienok, voľne a slobodne položila líce na jeho odhalené rameno. Sledovala, ako sa pretekajúce fialové žilky svetla rastlín odrážajú od profilu jeho čeluste. Tie leopardie fláky mu na krku pripomínali malý zabudnutý rastrovaný vesmír vpísaný do kože. Hlavou jej prúdil tichý, no nekompromisný vzor nad chrámovými stenami, a vybavil sa jej verš, s ktorým Soril cez deň strčila tvrdý prst do papiera bez akéhokoľvek dopovedania významu:

„A tí, čo prišli, zabudli odkiaľ. A tí, čo zostali, nikdy nevedeli kam.“ Povedala tú vetu nahlas. Len tak prepadla z jej pier von, medzi nich, zmiešaná do lepkavej vlhkosti noci a zvuku mora z prístavu.

Arkot sa ani nepohol. Jeho hrudník stúpal a klesal hlbokým a pokojným tempom plavca. „To je z tej svätej knihy?“ „Áno.“ Zacítila letný úsmev na línii jeho sánky. „Zvláštne slová pre svätú knihu. Znie to skôr ako niekto, kto sa stratil.“ „Áno,“ vydýchla si Yera, upierajúc pohľad do nehybnej machovej škáry oproti nim. „Presne tak to znie.“

V tú noc Arkot pomaly naklonil hlavu, až sa jeho sánka oprela o jej spánok. Nič viac. Len váha jeho teplého krku na jej chladnom lícnom svale a pomalý, slaný dych, ktorý jej stekoval po uchu. Prvá naozajstná vec, ktorú za posledné roky zažila. Zostávali bezpečne nehybní dlho, príliš dlho.

Vracala sa domov, keď Sai klesal k horizontu, bosými nohami cez tiché ulice, strážkyne doma spali, a ona vchádzala bočnou bránou a sadla si na posteľ a nedokázala spat'.

Ráno prišla k Soril. Čítala. Trénovala. Odpovedala na otázky.

A čakala na noc.

Jedného rána — bolo to po siedmej, možno ôsmej noci v záhrade — Soril nečakane zatvorila Knihu skôr, než zvyčajne. Pozrela na Yeru. Dlho. Tým pohľadom, ktorý neboli otázka a neboli odpoved' Bol to pohľad ženy, ktorá vidí niečo, čo ešte nechce pomenovať.

„Spávaš dobre?“ spýtala sa.

„Áno,“ klamala Yera.

Soril mlčala. Prsty na doskovej väzbe. Potom — akoby sa rozhodla, že dnes nie — vstala a otvorila dvere.

„Zajtra.“

Dvere sa zavreli. Yera zostala sedieť s rukami v lone a so srdcom, ktoré bilo o niečo rýchlejšie než pred otázkou.

Interludium: Itaka

Ráno v prístave voňalo rybami, dechom a včerajším vínom. A smrdelo — tým špeciálnym nyauským smradom, čo prichádzal s horúčavou, keď slnko začalo pražiť na stojatú vodu v kanáloch a zdvíhať zo dna to, čo tam hnilo celú noc. Muchy sa zdvihli s prvým teplom — veľké, zelené, ostravné, bzučiace okolo hláv robotníkov, sadajúce na všetko mokré a na všetko mŕtve. Cez deň boli neoddeliteľnou súčasťou prístavu, ako laná alebo nadávky.

Arkot nakladal vrecia od svitu. Sedem hodín, osem hodín, deväť — počítal ich podľa bolesti v pleciach, nie podľa hodín. Hodiny mal len kapitán. Robotníci mali plecia.

Flint stál o desať stôp ďalej a namiesto vriec nosil len svoju papuľu — presúval sa od skupiny k skupine, smial sa, hovoril, gestikuloval. Flint nenosil vrecia. Flint nikdy nenosil vrecia. Flint bol z tých ľudí, čo vždy nájdú spôsob ako stáť vedľa práce bez toho, aby ju robili, a pritom sa nikdy necítia zle.

„Arkot.“ Flintov hlas. Zvláštny tón — nie ten bežný, nie ten vtipkujúci.

Arkot zdvihol hlavu.

Flint stál na okraji mola a ukazoval na západ. Rukou, nie len pohľadom. Celým ramenom, ako diet'a.

Arkot odložil vrece.

Loď prišla od západu, kde ráno slnko ešte len liezlo za obzor a nebo bolo stále sivofialové. Prišla ticho — nie ako obchodné vzducholode, čo praskali dieselovými motormi a sypali čierny dym. Ticho. Plynulo. Akoby vzduch ju niesol zadarmo.

Bola malá. Menšia než obchodné karavány, čo zastavovali v Nyau každé tri týždne. Menšia než väčšina nákladných lodí v prístave. Ale niečo na nej bolo zlé — zlé tým správnym spôsobom. Trup z tmavého kovu — nie ocel', niečo iné, niečo, čo odrážalo svetlo inak, matnejšie, hlbšie. Tvar nízky, úzky, agresívny, ako keby niekto vzal myšlienku rýchlosť a dal jej formu. A na prove — kanón. Absurdne veľký na loď tejto veľkosti. Hlavneň mierila dole v pokojovej polohe, ale aj tak.

Na boku — meno. Vyrezané, nie namaľované. *ITAKA*.

Robotníci v prístave stíchli jeden po druhom. Nie naraz — vlna ticha, čo sa šírila od mola smerom k skladiskám, ako keď hodíš kameň do kanálu. Ktosi odhodil vrece. Ktosi iný si strel ruky do bokov. Starý doker pri žeriave si zložil čiapku.

„*Itaka*,“ povedal niekto za Arkotom. Potichu. Reverencia, nie konštatovanie.

Flint prišiel k nemu. Stál vedľa neho a mlčal, čo bolo pre Flinta neobvyklé.

„Videl si ju niekedy?“ spýtal sa Arkot.

„Nie.“ Pauza. „Ale Hask z Diss hovoril. Bol v Beladiss, keď pristála pred troma zimami. Hovoril, že celý prístav vyšiel von.“

Arkot veril. Celý nyauský prístav bol von teraz.

Lod' pristála s presnosťou, ktorá nebola ľudská. Nie dieselové motory, nie desať mužov na každej strane. Len — pristála. Jemne. Dokonale. Akoby vzduch sám ju posadil.

Rampa sa spustila.

Lišiaci. Starí lišiaci — Kitsune posádka, šesť alebo sedem pursangov so šedivými čeľustami a zjazvenými rukami. Rennovi veteráni. Vykladali tovar bez jediného slova, bez jediného pohľadu na zhluknutý prístav, ako keby to robili tisíckrát predtým.

Prvý z rampy — kapitán. Mal na hlave vyblednutý trojhranný klobúk, ktorý vyzeral starší než on sám. Stál na konci rampy, skrižené ruky, a prezeral si prístav s pokojom niekoho, kto videl prístavov viac než má zím. Nechal posádku pracovať. Sám sa nepohol.

A za nimi — mladá líška.

Arkot ju uvidel a nič nepovedal. Flint vedľa neho tiež nie.

Mladá. Príliš mladá na túto lod'. Líška — ale nie ako líšky z Nyau, tie jemné, mestské, s dlhými chvostmi a hodvábom. Dlhé medené vlasy jej padali cez ramená, divoko a neupravené, a na čele mala odsunuté mosadzné letecké okuliare, ktoré jej pridávali vzhľad niekoho, kto práve zosadol z oblohy. Špicaté líšchie uši hrdo trčali nad tým všetkým. Na hrubom opasku obnosených nohavíc — automatické pištole a dlhé, úzke puzdro na niečo, čo vyzeralo ako rapier. Pohybovala sa po palube za kapitánom — nie ako posádka, nie ako pasažierka. Ako tieň, čo si vyberá, kam padne. Nová. Čerstvá. Zaúčala sa.

Modré oči. Arkot to videl až keď sa otočila smerom k nim — nie hnedé, nie zelené, modré. Čisto modré. Ľudské oči v líšcej tvári. Zvláštne. Pekné zvláštnym spôsobom.

„Kto je to?“ spýtal sa Flint. Potichu.

„Rennova mladá,“ odpovedal starý doker za nimi. Sundal čiapku. „Dcéra. Po otcovi.“

Flint sa na dokera pozrel. „Koľko má zím?“

„Tri. Štyri. Neviem presne.“

Flint sa pozrel späť na líšku na rampe. „Tri zimy a táto lod'?“

„Jej otec ju postavil. Ona ju vzala späť od pirátov čo mu ju ukradli.“ Doker si nasadil čiapku.

„Sama. Hovorí sa, že bola v druhej zime. Niekoľko dní v oblakoch, sama na palube.“

Flint nič nepovedal. To bolo zase neobvyklé.

Kapitán zostúpil z rampy a šiel priamo k prístavnému správcovi — starý vlk s papiermi a pečiatkami, čo sedel v drevenom búdku na konci mola. Nad búdkou sa zdvihol holub — poštový, s mosadzným puzdrom na nohe — a letel smerom k prístavnej veži. Správca kýval,

pečiatkoval, niečo zapisoval. Z holubníka na streche prístavnej správy vzlietol ďalší — s odpoveďou, alebo s ohľásením, alebo s niečim, čo musel vedieť niekto v inom prístave. Tak sa správy šírili pobrežím — na krídlach holubov, nie na drôtoch.

Mladá líška zostala na rampe. Nepozerala dookola. Nepozerala na zhluknutých robotníkov. Stála, ruky za chrbtom, a pozerala na prístav tým zvláštnym pohľadom, aký majú ľudia, čo nehodnotia miesto — len si ho zapamätávajú.

„Čo prináša?“ spýtal sa Arkot dokera.

„Tovar.“ Doker pokrčil plecami. „Vždy tovar. Nikto nevie odkiaľ — nikdy nepovedia zdroj. Prídu, predajú, odídu. Potom sa vrátia o mesiac alebo dva s niečím iným.“

„Čo za tovar?“

Doker sa na neho pozrel. Potom kývol na skladisko za sebou.

Arkot prešiel. Vo vnútri — zásobníky. Nie koreniny, nie látky. Kovové časti — pumpy, hydraulické vložky, prevody, niečo čo vyzeralo ako miniatúrna turbína. Kvalitné. Príliš kvalitné. Nie nyauská práca, nie nevrisská práca — niečo iné. Presnejšie. Čistejšie rezy.

„Kto to vyrába?“ spýtal sa Arkot.

„Nevie nikto.“ Doker odišiel.

Itaka zostala v prístave tri dni.

Tri dni horúčavy, múch a dechtového smradu. Tri dni Arkot nakladal vrecia a pozeral na tmavý trup, na tichý kanón, na starých lišiakov, čo obchodovali bez úsmevov.

Poobede druhého dňa odložil vrece a len stál. Díval sa, ako Itaka visí v kotevných lanách — nehybne, t'ažko, len občas ju niečo neviditeľné potiahlo o pári palcov do strany, akoby sa nadýchla. A niečo v ňom sa naplo smerom k tej lodi ako lano pred prasknutím. Nie túžba po oblohe — oblohu poznal, obloha bola práca. Niečo iné. Pocit, že svet je väčší než molo a horúčava a plecia, čo budú bolieť rovnako o dva roky ako dnes. Že niekde za obzorom existuje niečo, kvôli čomu stojí za to vstať z toho schodu, na ktorom sedával s fl'ašou a s dievčaťom, o ktorom nevedel nič okrem toho, že voňalo kadidlom a patrilo niekam, kam on nikdy nevstúpi.

Zdvihol ďalšie vrece. Bolest' v pleciach sa vrátila. Svet sa zmenšil na molo.

Tri dni Flint nenosil vrecia a pozeral na rampu.

Nie na lod'. Na rampu.

Arkot to videl. Videl, ako sa Flintov pohľad vždy vrátil na to isté miesto — tam, kde ráno stávala mladá líška s medenými vlasmi a leteckými okuliarmi. Flint sa zaľúbil rýchlo a hlboko a vždy do nesprávnych ľudí. Rennova mladá vyzerala ako presne ten typ.

Arkot nič nepovedal. Nikdy nepovedal.

V prístavnej krčme poslednú noc pred odletom Itaky Flint pil a hovoril. Arkot sedel vedľa neho a premýšľal.

„Čo si o nej myslíš?“ spýtal sa Flint.

Arkot mysel. „Neviem kto je. Ale vie čo chce.“

„To áno.“ Flint sa usmial. Iný úsmev než ráno — teplejší, trochu roztúžený. Arkot poznal ten úsmev. Nič dobré z neho nikdy nevzišlo.

Víno v pohári chutilo inak než doma. V Diss pili rybári priamo z fliaš — sediac na mokrých skalách, nohy vo vode, soľ na perách. Otec pil najviac. Matka povedala, že Beladiss je miesto, kde sa ľudia rodia so soľou v krvi a s morom v očiach, a že jedného dňa tá soľ zožerie všetko mäkké. Mala pravdu — otca zožrala, keď mal Arkot dve zimy. More si ho vzalo v búrke a nevrátilo ani telo. Len čln, prevrátený, s farbou olúpanou od skaliska.

Arkot odišiel z Beladiss, lebo tam nebolo prečo zostať. Nie z hnevu. Nie z ambície. Z gravitácie — keď zmizne všetko, čo ťa drží, nohy ťa odnesú tam, kde je teplejšie a vrecia ťažšie a nikto sa nepýta, odkiaľ si.

Nedopil víno. Vstal.

„Kam ideš?“ spýtal sa Flint.

„Mám veci.“ Zaplatil, odišiel.

Vonku bol nočný vzduch nyauský — dusný, horúci, voňajúci nočnými kvetmi. Ulice boli tiché, prístav spal. Za kanálom, za starým mostom, čakala záhrada. Stromy v nej horeli tyrkysovou šťavou v lyku, nočné kvety otvárali nemé ústa do tmy a lákali hmyz tichým svetlom, a svetlušky — stovky — poletovali pomedzi konáre v pomalých oblúkoch, modré, zelené, sem-tam tyrkysová väčšia než ostatné. Cvrčky a cikády hrali svoju večnú pieseň do dusnej noci.

Išiel tam.

Interludium: Chrám

Jedna z tých nocí — noci splývali do jedného prúdu teplého kameňa a cvrčkov — povedala niečo, čo neplánovala.

„Pod' so mnou.“

„Kam?“

„Uvidíš.“

Hodila mu niečo. Zbalené, ľahké — dopadlo mu na kolená ako handra. Hodváb. Chrámové rúcho — dlhé, s kapucňou, tkanina napustená bioluminescentnou látkou. V tme jemne svetilo. Na Arkotovi vyzeralo ako stan.

„Obleč si to. Kapucňu tiež.“

Potiahol si ju cez hlavu. Leopardie škvarky zmizli pod svietielkujúcim hodvábom.

Chrám El v noci patril tichu.

Vošli bočným vchodom. Yera poznala cestu — chodila tadiaľ od malička. Arkot za ňou, tichý. Len ked' prešli okolo lišajníka na stene, videla pod lemom kapucne leopardie škvarky na krku — rozžiarili sa na okamih a zhasli.

Mozaiky na stenách žiarili vlastným svetlom — modré, fialové, tyrkysové. Príbeh El vykladaný z tisícok kúskov farebného kameňa a bioluminescentného skla.

Arkot sa zastavil.

Stál pred mozaikou, na ktorej El zostupovala z neba — biela postava, dlhé vlasy, ruky rozprestreté. Pod ňou les, zvieratá, malé postavy s ušami a chvostmi. A okolo nej — hviezdy. Nie ozdobné. Hviezdy nakreslené s presnosťou niekoho, kto vedel, kde sú.

„Kto je to?“

„El.“

Pozeral na mozaiku. Dlho.

„Podobá sa na Bohynu Matku,“ povedal.

Strunová hudba zvnútra chrámu — kňažka hrala nočnú melódiu. Niečo medzi modlitbou a uspávankou.

Prešli ďalej. Vnútorná záhrada — malá, obkolesená stĺpmi z bieleho kameňa, s fontánou uprostred. Voda padala po kaskádach obrastených luminiscenčným machom. Stromy tu boli staršie, koruny prepletené vysoko nad hlavou.

Yera si sadla na schody pod stípom.

„Tu som sedávala," povedala. „Ked' som bola ešte dieťa. Schovávala som sa pred kňažkami.“

Arkot si sadol vedľa nej. Nie blízko — tú stopu medzi nimi nechal.

„Bola si tu šťastná?“

„Bola som tu v bezpečí," povedala nakoniec. „To nie je to isté.“

Arkot neodpovedal. Pozeral na fontánu — odraz svetla sa triasol na stĺpoch.

„Výklenok," povedala Yera. Ukázala na malý priestor v stene medzi dvoma stĺpmi — kamenná lavička, dosť veľká pre dieťa, príliš malá pre dospelého. „Tu som sa schovávala, ked' som nechcela čítať.“

„Zmestila by si sa tam ešte?“

„Nie.“ Pauza. „Ale niekedy chceme.“

„Dakujem," povedal Arkot.

„Za čo?“

„Že si ma sem vzala.“

Yera sa na neho pozrela. Mozaikové svetlo mu padalo na tvár — modré, fialové. Leopardie škvŕny pod lemom kapucne.

Pobozkal ju.

Nie ona jeho. On ju. Pomaly, opatrne — ako ked' kladie ruku na kameň vedľa jej ruky. S tým istým priestorom. S tým istým tichom. Pery na perách — teplé, suché, krátke. Chrámový kameň pod nimi, odraz svetla hladiny fontány nad nimi.

Yera nezatiahla hlavu.

Potom ticho. Fontána. Cvrčky. Hudba z vnútra chrámu stíchla — kňažka odišla späť.

Odišli tými istými schodmi, tým istým bočným vchodom, do nočného Nyau s jeho kanálmi a svetluškami a cikádami.

Kapitola 3: Čierna kniha

„Pravda nie je svetlo. Pravda je to, čo zostane, keď svetlo zhasneš.“
— Kniha El, originál, fáza 4 (v kanonických kópiách vyniechané)

Lampa v záhrade za starým kanálom hádzala žlté kruhy na dlažbu. Cvrčky hrali svoju nočnú litániu a svetlušky — modré, tyrkysové, zelené — krúžili pomedzi kríky pri lavičke, kde Yera sedela s Arkotom. Cikáda na strome nad nimi vibrovala tak hlasno, že takmer prekryla zvuk krokov.

Yera ani nezačula kroky.

Prsty sa jej zavreli okolo ucha — suché, silné, neváhavé — a svet sa otočil. Lavička. Mesačné svetlo. Arkotova teplá ruka, ktorá sa náhle stratila. Všetko ostalo za ňou.

Soril nič nepovedala.

Vliekla ju cez chrámovú záhradu, cez bočné dvere, cez chodbu kde svietili liehové lampy v rovnakých rozostupoch ako vždy. Yerine bosé nohy šúchali po kamennej podlahe. Chcela niečo povedať — ospravedlnenie, vysvetlenie, čokoľvek — ale pohľad na Sorilinu chrbát ju zastavil.

Tá žena nebola nahnevaná.

Bola niečo iné.

Zastavila sa pred kovanými dverami do vnútra chrámu. Ruky poklesli k bokoch. Vydýchla — pomaly, kontrolované — a Yera počula, ako sa v tej pauze niečo láme. Nie hlasno. Len prasknutie. Ako konárik pod snehom.

„Nech to Samaell vezme,“ povedala Soril.

Tichšie než šepot. Skoro pre seba.

Prvý raz od záhrady pohľad mimo Yeru — dole, na kované dvere, akoby sa rozhodovala.

„Ešte nenadišiel tvoj čas,“ povedala. Tvrdší tón — vrátila sa. „Ešte si nedokončila tréning.“

Zdvihla pravú ruku.

Fialové svetlo rozkvitlo medzi jej prstami — nie ako plameň, nie ako blesk, pomaly, ako keď sa otvára kvet v časozbernom záchvate. Glyf na kovaných dverách sa rozžiaril v tej istej farbe. Čistý. Symetrický. Päť línií, päť vrcholov, bezchybná geometria.

Yera stuhla.

Tetovanie na jej predlaktí — akvamarínové línie, mŕtve, neaktívne — zapulzovalo. Nie viditeľne. Zvnútra. Vibrácia pod kožou, v kostiach predlaktia, v zuboch — akoby niečo v jej tele odpovedalo na to fialové svetlo niečím, čo nebolo jej. Vlna tepla prešla od brucha nahor, do hrdla, až sa jej na sekundu zatemnil zrak.

Vedela o Kvintesencii tak, ako vedela o vzdialených ostrovoch — abstraktne, kdesi, nie tu, nie v suchých prstoch tej ženy, ktorá ju vliekla za ucho cez záhradu. Nevedela čakať takú silu. Nikdy si nemyslela, že Soril je —

Dvere sa otvorili bez zvuku.

Tak takáto si, Soril.

Soril zatvorila ruku. Fialové svetlo zhaslo — pomaly, akoby ho ukladala späť do tela.

Zdvihla ruku. Vzduch okolo jej prstov sa zachvel — niečo medzi horúcim vzduchom a vodou, niečo čo nebolo celkom tu. Na zlomok sekundy Sorilina ruka zmizla. Len prsty, len obrys — ale zmizla.

Yera nedýchala.

„*Jednou nohou tu,*“ povedala Soril. Ruka bola zase celá. „*Druhou tam. A svet ťa prestane vidieť.*“

„*Ale otvor bránu zle —*“ Zastavila sa. „—“

Nedopovedala.

Schody viedli dole.

Miestnosť za poslednými schodmi voňala starým pergamenom a voskom. Vzduch bol chladnejší tu dole — vlhký, tichý, odrezaný od sveta.

Jedna sviečka na stole, ďalšia na polici. Knihy pozdĺž stien — nie ozdobné, nie liturgické, staré a ošúchané ako veci, ktoré sa skutočne čítajú. Väzby z rôznych materiálov — koža, drevo, niečo, čo vyzeralo ako kôra bioluminiscenčného stromu. Yera ich chcela čítať všetky.

Soril sa na ňu pozrela.

Ten pohľad nemal slová. Mal desať zím.

Zdvihla ruku. Glyf na kamennej skrini v stene sa rozžiaril — rovnaká fialová, rovnaká geometria. Kameň sa otvoril bez zvuku.

Vnútri, medzi dvoma čiernymi tabuľkami, ležal zväzok pergamenov.

Tabuľky boli monolitické. Čierne. Matné. Pohlcovali svetlo sviečky ako diera v stene — nič sa z nich neodrazilo. Ale niečo z nich vychádzalo: temné fialové svetlo, sotva viditeľné, tlejúce hlboko v materiáli ako uhlíky pod popolom. Nie teplo. Nie žiara. Niečo staršie.

„*Čo je to, Soril?*“

Soril vybrala knihu zo skrine a položila ju na stôl. Opatrne — nie posvätné, skôr tak, ako kladieš na stôl niečo, čo je krehké a staré a nikto ti ho nevráti, ak sa zlomí.

Fialové svetlo v čiernom obale zosilnelo — sotva, ale Yera si bola istá. Akoby niečo v materiáli zareagovalo na jej blízkosť.

Potom si stiahla stoličku, druhú posunula k Yere, a sadla si. Ako matka pri lampe. Ako učiteľka pred skúškou. Ako niekto, kto sa dlho rozhodoval a práve sa rozhodol.

„Sadni.“

Yera sadla.

Kniha ležala medzi nimi na stole — na dosah ruky. Hľadela na ňu a dlane jej svrbeli. Nie od túžby dotknúť sa — od niečoho fyzického, hlbokého, akoby niečo v čiernom obale ľahalo za niečo v nej. Teplé vlny stúpali z brucha do prstov a zase späť — pomalé, rytmické, cudzie. Vzduch nad tabuľkami sa mierne chvel. Nebol to chlad ani teplo. Bolo to niečo medzi — napätie, ktoré nemalo smer, len prítomnosť. Ako keď stojíš príliš blízko ohňa a tvoje telo vie skôr než ty, že máš ustúpiť.

Odtiahla ruky do lona. Prsty sa nepatrne triasli.

„To, čomu sa celé kráľovstvo každú zimu klania,“ povedala Soril, „biely hodváb, pozlátené písma — to je kópia.“

Prst prešiel po okraji čiernej tabuľky. Pomaly.

„Toto je to, čo skutočne napísala.“

Začala listovať.

Prvé strany boli mapy.

Yera žmurmala. Čakala — čo? Modlitby? Videnia? Slová o svetle, o ceste, o Matke? Slová, ktoré poznala z bielej kópie, zo zlatého písma na bielom plátne, zo zím opakovania.

Namiesto toho: mapy. Kresba pobrežia — útes, zátoka, podzemný prameň označený krúžkom a komentárom v Staroreči. *Soil composition. Geothermal gradient.* A pod tým trojriadkové výpočty s jednotkami, ktoré Yera nepoznala.

Na ďalšej strane poznámky v japonskej hiragane — drobné, presné, tvarované s istotou, akú Yera videla len v najlepších kaligrafických textoch knižnice. A na okrají: lokálny dialekt, ten istý, ktorým rozprávali na trhoviskách v Nyau, len starší, tvrdší, so slovami, ktoré sa dnes už nepoužívajú.

Toto nie je modlitba, pomyslela si Yera. *Toto je denník.*

Soril nič nepovedala. Listovala ďalej.

Rastliny. Kresby koreňových systémov s poznámkami o hĺbke, o farbe kvetu, o reakciách na svetlo a teplotu. Niektoré pomenované — bioluminiscenčné druhy, tie isté, ktoré rástli v chrámovej záhrade. El ich kreslila s presnosťou, ktorá nemala nič spoločné s vierou. S presnosťou niekoho, kto rozumie biológii.

Potom haiku.

Séria haiku v hiragane, atrament vyblednutý do šeda, písma tenkšie, rýchlejšie, akoby ich El zapisovala v chvate medzi dvoma inými vecami. Yera ich poznala — Cirkev ich zaradila medzi modlitby. *Svetlo prichádza / keď zavrieš oči a dýchaš / v tichu pod zemou.* Krásne. Eterické.

Posvätné.

V origináli nad každým haiku poznámka. Drobná, technická, vecná.

Yera sa sklonila bližšie. Čierny obal sa zachvel — jemne, takmer nežne, akoby jej ponúkal svetlo na čítanie.

Osvetlenie laboratória. Experiment č. 7. Filtrovaný UV zdroj, bioluminiscenčný extrakt z G-47.

Soril ju pozorovala. Nič nehovorila. Čakala.

Potom Glyf.

Celostranová kresba — päť línií, päť vrcholov, koncentrické kruhy, alchemické symboly v medzipriestore. Presná ako geometrický dôkaz. Soril otočila stranu a položila prst na okraj, akoby hovorila: *tu sa pozri*.

Yera naň hľadela dlho.

Poznala ju. Tá istá hviezda, tie isté pomery — kresba, ktorú Soril preskočila v bielej Knihe pred mesiacmi, keď sa Yera opýtala a dostala len „*Niečo, na čo nie si pripravená*.“ Tu bola celá. Väčšia, detailnejšia, s koncentrickými kruhmi a alchemickými symbolmi, ale tá istá päťcípa konštrukcia. Nie modlitba. Nie symbol viery. Technický výkres.

V rohu strany, drobne, v Staroreči: *architecture*.

Jedno slovo. Jej rukopis. A Yera pochopila — nie náhle, nie dramaticky, len pomalé prepadnutie podlahy pod niečim, čo stalo celý život. Soril nepreskakovala strany z opatrnosti. Preskakovala ich, lebo v bielej Knihe bola modlitba. V origináli bol výkres.

Fialové svetlo v obale na sekundu zosilnelo — a vrátilo sa späť.

Potom prišli deti.

Iná strana. Iný rukopis — ľahší, teplejší, čiary mäkšie. Malé postavičky s chvostmi, s ušami, s rôznofarebnými vlasmi. Detské tváre kreslené s láskavostou, akú Yera v predchádzajúcich stránkach nevidela. Niektoré mali mená — čmáranice, nečitateľné, ako keby ich písali samotné deti a El len uschovala.

Jedna sa opakovala. Na dvoch stranách, na troch, vždy trochu inak — väčšia, staršia, rastúca. Malá dievčinka s líščím chvostom. Oči veľké, úsmev na celú tvár. Meno napísané pod portrétom — rozmazané od vlhkosti, nečitateľné.

„*Kto je to?*“

„*Nevieme*,“ povedala Soril. „*Ona vedela*.“

Ticho. Sviečka zapraskala. Yera hľadela na tú rozmazanú tvár s líščím chvostom a myslala: *toto bol niekož živý. Niekož, koho El milovala. Nie teológia. Nie symbol. Diet'a.*

Soril nekomentovala. Otočila stranu.

A potom sa niečo zmenilo.

Rukopis. Ešte pred chvíľou presný, vedecký, kontrolovaný. Teraz sa vlnil. Riadky sa krivili nadol. Slová sa opakovali — niektoré trikrát, štyrikrát, jedno zapísané tak silno, že pero pretrhlo pergamen.

Na okraji strany vedecký popis: druh huby, dávkovanie, čas účinku, vedľajšie reakcie. Klinicky presný, chladný. Vedkyňa dokumentuje experiment.

O tri riadky nižšie ten istý rukopis degeneroval do spirálovitých čmáraníc — fragmenty slov, ktoré sa nezačínali a nekončili, atrament rozmazaný po strane, akoby sa ruka triasla. Alebo plakala.

Yera sa dotkla okraja čiernej tabuľky. Fialové svetlo pod jej prstom zbledlo — rýchlo, ostro — a vrátilo sa, keď odtiahla ruku.

„*Prečo to nevedia ľudia?*“ spýtala sa. Tichšie, než predtým.

Soril sa pozrela na ňu dlho. Nie prísne — inak. Meravejšie. Akoby merala, koľko Yera unesie.

„*Lebo viera potrebuje pevný základ,*“ povedala nakoniec. „*A niektoré pravdy základ podkopávajú.*“

„*Alebo ho robia pevnejším.*“

Soril neodpovedala. Otočila stranu.

Potom Soril otočila stranu a zastavila sa.

Portrét zaoberal celú plochu pergamenu. Nie abstraktný — konkrétny, detailný, kreslený rukou, ktorá sa triasla, ale vedela čo robí. Muž. Nie starý, nie mladý. Unavená tvár — únava, ktorá nejde zo spánku, ale zo zíma, príliš veľa zíma. Oči, ktoré si pamätali veci, ktoré Yera nevedela pomenovať. Kútik úst dotiahnutý nadol — nie hnevom. Niečím iným.

Pod portrétom jediné slovo.

He.

Yera hľadala na tú tvár dlho. Na tie oči. Na to slovo.

„*To je jej otec?*“ spýtala sa.

„*Nie.*“ Sorilín hlas bol rovný. Bez emócií. Ako keď hovoríš niečo, čo si hovorila toľkokrát, že ti to prestalo ubližovať — alebo si tomu uverila. „*To je démon.*“

„*Samaell,*“ povedala Yera.

„*Áno.*“

Yera sa nemohla odtrhnúť od tých nakreslených očí. Unavená tvár. Tie oči. Nie démon z ilustrácií v bielej Knihe — nie bezsrstá príšera z detských nočných modlitieb. Len muž.

„*Soril,*“ povedala pomaly, „*je pravda, že sa stále túla lesmi na severe a hľadá El?*“

Legenda. Každé dieťa v Nyau ju poznalo — Samaell, démon, pokušiteľ. Chcel zviesť El z cesty, ale ona odolala. Odišla s Anjelom, čistá, nedotknutá, a on bol prekliaty blúdit' severnými lesmi naveky. Bezpečná legenda. Jasná morálka: zlo sa pokúsilo a prehralo.

A Yera ju teraz čítala inak — na ten unavený portrét, na to jediné slovo pod ním, a myslela si: *on ju ešte stále hľadá*. Stáročia po nej. V lesoch, v tme, sám. Nie pokušiteľ. Nie kliatba. Niekto, kto príliš dlho hľadal niečo, čo mu nikdy nepatrilo — a hľadanie ho zmenilo viac než strata.

Dlhé ticho. Sviečka zapraskala. Vosk stekal po okraji — pomaly, neodvratne.

„*Keby jej otec vedel,*“ povedala Soril ticho, skoro pre seba, „*čo tento démon urobil jeho dcére...*“ Prst na Samaellovom portréte. Nevnímala, že hovorí nahlas. „*...démon by si želal smrt.*“

Yera si zapamätala tú vetu. Nie preto, že rozumela — ale preto, že Soril hovorila ako niekto, kto verí, že ochraňuje niečo živé.

„*Každá Strážkyňa musí ísť sama,*“ povedala Soril nakoniec. „*Do severných lesov. Nájsť ho. Pozorovať. Prežiť. A vrátiť sa a opísť, ako vyzerá — lebo tento portrét,*“ prst sa dotkol pergamenu, „*bol kreslený vo víziach. Nie je presný. Každá Strážkyňa ho nakreslí znova. Zo skutočnej pamäti.*“

„*Teda — ty si ho videla.*“ Nie otázka. Konštatovanie — Yerin hlas, ten tichý, ten čo spracúva.

„*Áno.*“

Yera sa na ňu pozrela. Celú. Na tú malú vychudnutú ženu pri sviečke, ktorá ovláda Kvintesenciu a chodila sama do lesov za démonom a vrátila sa. „*Bála si sa?*“

Soril zatvorila ruky na čiernych tabuľkách. Chvíľu nič nehovorila. Pozrela sa na Yeru — a na sekundu, možno kratšie, jej tvár nemala tú obvyklú masku. Nie Strážkyňa, nie učiteľka. Žena, ktorá sa pozerá na niekoho mladého a vidí samu seba pred desiatimi zimami.

„*Najviac v živote, dieťa.*“

Pauza. Dlhá.

„*A dodnes sa bojím.*“

Plameň sa zachvel. Fialové svetlo v obale.

„*Ale viera mi dáva silu.*“

Potom prišla tá strana.

Soril ju otočila pomaly — akoby to robila po tisíckrát, akoby vedela, že toto je moment, pre ktorý sem prišli, hoci to neplánovala, hoci záhrada a ucho a schody dole neboli plán. Boli. Boli plán, len iný ako si myslala.

Yera čítala.

El. Samaell. Noc. Deň. Roky. Spolu — to slovo bolo napísané trikrát, každý raz trochu inak, akoby El hľadala správne. Spoločné jedlo. Spoločné ticho. Spoločný smútok, ten druh, ktorý dvaja cudzinci spoznajú v sebe navzájom a naraz prestanú byť cudzinci.

Soril nechala Yeru čítať. Nekomentovala. Čakala.

„*Toto v bielej Knihe nie je,*“ povedala Yera nakoniec. Nie otázka.

„Áno.“

„Prečo?“

Soril sa pozrela na ňu. „*Prečo si myslíš?*“

Yera hľadala na text. Na tú unavenú tvár na portréte. Na to jediné slovo pod ním.

„*Lebo ak El mohla milovať démona,*“ povedala pomaly, „*potom celá teológia o svetle a tme, o správnych a nesprávnych láskach...*“ Odmlčala sa.

„*Zostane komplikovanejšia,*“ dokončila Soril. Tichšie. „Áno.“

Ticho.

„*Anjel ju zachránil,*“ povedala Soril nakoniec. „*To je správne čítanie. El bola v tme, bola slabá, a anjel prišiel a odviedol ju späť k svetlu. Láska k démonovi bola pokušenie — nie víťazstvo.*“

„*Hmm,*“ povedala Yera.

Nie viac.

Soril si ju zmerala. „*Hmm?*“

„*Nič.*“

„*Bola som ako ty.*“

Yera zdvihla hlavu.

Soril nepozerala na ňu. Pozerala na portrét. Na unavenú tvár, na to jediné slovo. Hovorila tichšie než predtým — hlas bez fasády, bez Strážkyne, bez kameňa. Hlas niekoho, kto práve otvoril dvere do izby, do ktorej nevstúpila desať zím.

„*Rovnako bláznivo zamilovaná do krásneho chlapca.*“

Sviečka horela. Temné fialové svetlo v obale tlelo.

Yera nič nepovedala. Čakala. Vedela — inštinktom, nie rozumom — že toto nie je koniec vety. Že Soril ešte nie je hotová.

Ale Soril bola hotová.

Len si to neuvedomila.

Ruky jej ležali na čiernych tabuľkách — suché ruky, silné, s prstami, ktoré vedeli robiť fialové Glyfy a vliečť dievčatá za ucho z parku. Ruky, ktoré nikdy neobjali toho krásneho chlapca druhýkrát po tom, čo si vybrala.

„Ešte nenadišiel tvoj čas," povedala. Vrátil sa tvrdší tón. Strážkyňa. „Ale príde. A keď príde — budeš vediet, čo si vybrať.“

„A čo si vybrať ty?“ spýtala sa Yera.

Soril sa narovnala. Kapitola uzavretá.

„Sadni si bližšie,“ povedala. „Ešte máme veľa strán.“

Sedeli tam dlho. Soril listovala, rozprávala, ukazovala. Yera počúvala.

O veciach, ktoré Yera už videla inak — a o niektorých, ktoré ešte nie. O mapách ciest, ktoré viedli niekam na sever — k miestu, ktoré El hľadala a ktoré podľa textu nikdy nenašla.

Alebo nenašla v čase písania.

A Yera počúvala všetko. Zapamätávala si. Ten druh zapamätávania, ktorý nie je zámerný, ale je absolútny — keď niečo zasiahne miesto, kde si myslíš, že si prázdna, a zistíš, že nie si.

Ked' vyšli hore, Soril zapečatila skrinku, zamkla dvere a vyviedla ju von pred chrám, kde čakali Saéli strážkyne — dve tiché postavy v tieni stípov, nehybné, akoby tam stáli celú noc.

„Odprevaďte ju domov,“ povedala Soril. Nepozerala na Yeru. Pozerala na strážkyne. „A dávajte na ňu lepší pozor.“

Strážkyne sa neopýtali prečo. So Soril sa nikto nikdy nepýtal prečo.

Potom sa otočila a odišla. Bez rozlúčky. Kroky na kamennej podlahe — suché, presné, zmenšujúce sa — a potom nič.

Yera kráčala medzi nimi cez nočné ulice Nyau. Nehovorili. Nemuseli. Ulice sa otvárali do teplej noci — nočné kvety, vzdialený šum kanálu. Nad strechami duneli vzducholode, osvetlené lampami a modrými svetlami, motory ako vzdialený hrom, ako vždy. Strážkyne šli tri kroky za ňou. Ako vždy. Ako tiene, ktoré sa nedajú zhodiť. Len teraz — bližšie. O pol kroku bližšie.

Ale Yera ich nepočúvala. V hlave mala lampy a pergamen a unavenú tvár a jedno slovo pod ňou.

Soril hovorila: *anjel ju zachránil*. Yera počula: *aj ona si vybrať démona. A Cirkev to skryla*.

Rovnaký text. Dva opačné závery.

Soril si myslela, že Yera konečne rozumie.

Yera rozumela. Len nie to, čo Soril chcela.

Kapitola 4: Pokušenie

„Kto stojí medzi dvoma ohňami, nehorí. Len sa pomaly varí.“
— Kniha El, originál, fáza 3 (v kanonických kópiách vynechané)

Glyf na dverách čakal.

Soril jej to ukázala ráno. Bez ceremonie — zdvihla ruku, fialové svetlo rozkvitlo medzi prstami, glyf na kovaných dverách odpovedal. Potom ruku spustila a pozrela na Yeru.

„Ty.“

Jedno slovo. Príkaz. Pozvanie. Test.

Yera zdvihla pravú ruku. Sústredila sa — hľadala to miesto v sebe, kde žila Kvintesencia. Nie Voda — Voda bola prúd, pohyb, niečo, čo tieklo samo. Kvintesencia bola iná. Statická. Presná. Vyžadovala si niečo, čo Voda nepotrebovala — vedomie. Nie cit, nie impulz. Príkaz.

Prsty sa zachveli. Glyf na predlaktí — akvamarínové línie — zablikal. Raz. Dvakrát. A potom sa niečo zmenilo — nie farba, nie tvar. Niečo za tým. Akoby sa glyf na jej ruke rozhodol, že patrí do rovnakého jazyka ako glyf na dverách. Fialové svetlo vyšlo z jej dlane — slabé, neisté, chvejúce sa — a glyf na kovaných dverách odpovedal. Jemne. Ako ozvena.

Dvere sa otvorili.

Soril nič nepovedala. Ale Yera videla ten pohyb — obočie, o milimetre, ten istý, čo bol pochvalou od prvého dňa. A potom, tichšie: „Chod’ dolu, keď budeš pripravená. Nie skôr.“

Yera bola pripravená od chvíle, keď dvere odpovedali.

Schody dolu boli strmšie v tme. Bez Soril pred ňou, bez jej krokov, bez toho tichého rytmu, ktorý napĺňal priestor a robil ho menším — schody sa zdali dlhšie. Hlbšie. Liehová lampa v ruke hádzala tiene na steny a Yera ich sledovala kútikom oka, akoby sa mohli pohnúť.

Nepohli sa.

Na konci schodov dvere. Yera zdvihla ruku — a tentokrát to prišlo rýchlejšie. Fialové svetlo, glyf, odpovedeť. Dvere sa otvorili bez zvuku.

Miestnosť bola rovnaká. Knihy pozdĺž stien, sviečka na polici (zhasnutá), stolička, stôl. A na stole — medzi dvoma čiernymi tabuľkami — pergameny.

Fialové žilky pulzovali.

Tichšie než predtým, keď tu sedela so Soril. Pomalšie. Iný rytmus — nie srdce, nie dych. Niečo trpezlivejšie. Akoby Kniha vedela, že nikam neuteká. Akoby čakala.

Yera si zapálila sviečku. Posadila sa. Otvorila stranu, ktorú Soril preskočila.

Jej rukopis sa tu menil.

Na stránkach, ktoré Soril komentovala — mapách, rastlinách, glyfoch — bolo písmo presné. Vedkyňa pri práci. Každé písmeno na svojom mieste, s presnosťou chirurga, s istotou niekoho, kto vie, čo robí a prečo.

Tu, v medzipriestore — na stránkach, ktoré Soril preskočila — bol iný rukopis. Menší. Rýchlejší. Šikmejší, akoby jej zápästie na chvíľu zabudlo byť rukou vedkyne a stalo sa zápästím ženy, ktorá píše, lebo nemôže spat', lebo niečo v nej nedá pokoj. Písmo niekoho, kto nepíše pre čitateľa. Písmo pre seba.

Yera sa sklonila bližšie. Prach v tabuľkách pod jej tvárou sa rozžiaril — jemne, takmer šepotom. Ponúkal svetlo.

Matka.

Slovo sa opakovalo. Na jednej strane trikrát, na ďalšej dvakrát. V rôznych kontextoch — raz s hnevom, raz s láskou, raz s niečim medzi tým, pre čo Yera nepoznala slovo. Elania písala o Matke tak, ako sa píše o niekom, kto je aj záchrana aj žalárik — dvesto rokov raja a potom nič. Žiadne vysvetlenie. Žiadna rozlúčka. Len tma.

„*Neopustila ma*,“ písala El na jednom mieste. Pod tým — prečiarknuté — „*Neopustila ma?*“ Otáznik bol tenší, rýchlejší, pridaný neskôr. Akoby sa El vrátila k vlastnej vete a prestala jej veriť.

Yera čítala ďalej.

Na ďalšej strane pasáž v kóde. Nie Staroreč — Yera poznala Staroreč, vedela ju čítať od prvej zimy. Nie hiragana — tú tiež poznala, aspoň základy, dosť na orientáciu. Toto bolo niečo iné. Čísla. Symboly. Hranaté zátvorky, šípky, kombinácie, ktoré vyzerali ako vzorce — ale vzorce čoho?

El mala dôvod skrývať. Aj pred budúcimi čitateľkami.

Yera siahla po zápisníku. Pero na pergamen — pomaly, opatrne, akoby sa bála, že sa atrament dotkne papiera príliš hlasno. Prekreslila prvý symbol. Potom druhý. Porovnávala ich s textom vedľa — hľadala vzor, opakovanie, niečo, čo by jej dalo klúč k zámku.

Nedarilo sa.

Ale proces ju pohlcovał. Hádanka, ktorá nemala odpoved' — alebo mala, len nie pre ňu, nie teraz — a práve tá nemožnosť odpovede bola návyková. Ešte jedna strana. Ešte jeden symbol. Ešte jeden pokus.

Ked' zdvihla hlavu, sviečka dohorela do polovice. Vosk stekajúci po stojane, tuhnúci v kališkoch na stole. Pergamen pred ňou bol plný poznámok — jej vlastným rukopisom, rýchlym, nečitateľným, akoby sa na chvíľu stala niekým iným.

Koľko je hodín?

Nevedela. V podzemí neexistoval čas — žiadne okno, žiadny Sai, žiadna zmena svetla. Len sviečka a Kniha a fialové žilky, ktoré pulzovali rovnomerne, trpezlivо, akoby hovorili: *som tu*.

Nikam nejdem.

Arkot čaká.

Tá myšlienka vletela dovnútra ako prieval. Nie z hlavy — odspodu, z brucha, z toho miesta, kde žilo teplo a ruky na ramenách a vôňa soli. *Arkot čaká v záhrade. Na lavičke. Pod svietiacimi stromami. Sám.*

Zavrela Knihu.

Nie — nezavrela. Zaklapla tabuľky k sebe, pergameny medzi nimi, a položila ich späť na stôl s opatrnosťou, ktorá bola v rozpore s rýchlosťou, akou vstala. Sfúkla sviečku. Pri dverách zdvihla ruku — fialové svetlo, glyf, zatvorenie. Vybehla po schodoch — bosé nohy na studenom kameni, dych príliš rýchly na to, čo robila.

Nočný vzduch na chrámovom dvore ju zasiahol ako facka. Horúci, vlhký, voňajúci kadidlom a nočnými kvetmi — normálny, živý vzduch sveta, ktorý neboli podzemie a pergamen a fialové svetlo. Cikády sa ozvali hneď — ten vysoký, vibrujúci zvuk, čo napíňal celú chrámovú záhradu — a cvrčky pod nimi, nižšie, stálejšie. Svetlušky sa vznášali medzi kmeňmi — modré a zelené bodky, živé, hlúpe, bezstarostné.

Yera bežala cez záhradu.

Arkot na lavičke. Pomalý úsmev. Mesačné svetlo na leopardích škvŕnach.

„Neskorá dnes.“

Yera si sadla vedľa neho. Dýchala. Snažila sa spomalit' srdce — búšilo od behu, od schodov, od niečoho, čo nebolo fyzické.

„Soril,“ povedala. Nie klamstvo — len polovica pravdy. Soril ju naozaj zdržala. Len nie dnes.

Arkot prikývol. Nemal dôvod pochybovať. Položil ruku na lavičku vedľa nej — nie na ňu, vedľa, tým spôsobom, ktorý bol pozvanie, nie žiadosť. Yera sa naň oprela ramenom. Jeho telo bolo teplé. Vždy teplé — aj keď čakal hodinu, aj keď bol na lavičke sám, jeho koža si pamätala slnko.

Záhrada svietila.

Stromy okolo nich — staré, prepletené, bioluminiscenčné koruny vysoko nad hlavou — cedili z tmy tyrkysové svetlo, ktoré menilo Arkotovu tvár na masku z farebného skla. Mach na kameňoch pod lavičkou fosforeskoval modrozeleno. Nočné kvety na múre za nimi — fialové, biele, ružové — sa otvorili pred hodinou a pulzovali v pomalom rytme, každý vo vlastnom tempe. Svetlušky medzi nimi — krúžiace, poletujúce, modré a tyrkysové a žlté — pridávali pohyblivé bodky svetla k nehybným. Cvrčky sa ozvali v tom istom okamihu keď Yera sadla — akoby len čakali na publikum.

Arkot hovoril.

O práci v prístave — vrecia, laná, žeriavy, kapitán, čo sa hádal s colníkom pre tri debny korenia. O Flintovi, ktorý dnes spadol do kanálu a musel sa sušiť na slnku ako ryba. O poštovom holubovi, čo sa vrátil z Beladiss s prázdnym puzdrom — niekto zabudol vložiť správu, celý prístav sa smial. O

lodi, čo priplávala z Beladiss — malá bárka s opravenými plachtami, plná sušených rýb a správ z domova, ktoré už neboli jeho domov. Normálne veci. Zemské veci.

A Yera počúvala napoly.

Nie úmyselne — nerozhodla sa nepočúvať. Len — medzi jeho slovami sa objavovali medzery, a do tých medzier vchádzalo niečo iné. Symbol v marži, ten tretí zl'ava, čo vyzeral ako kvet alebo hviezda alebo niečo tretie, čo nemalo meno. Jej rukopis, ktorý sa menil — na prvých stranách presný, na stredných rýchly, na posledných roztrasený. A ten verš, ten jeden, čo nedočítala — *Neopustila ma?* — s otáznikom, ktorý bol pridaný neskôr, tenším perom, neistejšou rukou.

„...a ten colník povedal, že keby mal ešte jednu debnu, tak ho hodí za brod...“

Yera sa usmievala. Správnym spôsobom, v správnom čase, na správnom mieste. Naučené správanie. Saéli školenie — počúvaj, reaguj, usmievaj sa, nikdy nedaj najavo, že si mysl'ou inde. Celý život.

Arkot stíhol uprostred vety.

Yera zdvihla pohľad. Jeho oči — tmavozelené, hlboké, pozorné. Oči bytosti, ktorá vie čítať more aj ľudí.

„Si niekde inde dnes.“

Nebola to výčitka. Konštatovanie — rovnaký tón, akým hovoril o počasí alebo o prúdoch. Fakt, nie príbeh.

„Nie,“ povedala Yera. „Som tu.“

Nie je.

Arkot na ňu pozeral o sekundu dlhšie, než musel. Potom pokrčil plecami — pohyb, ktorý vyzerá ľahko len u ľudí, ktorí sa naučili neklásiť ľažké otázky — a rozprával ďalej. O Flintovi. O rybách z Beladiss. O slnku na prístavných múroch.

Yera počúvala. Tentoraz viac. Nie celá — ale viac.

A medzi slovami, v tých malých medzerách, kde dych nahradzoval hlas, stále blikali fialové žilky na čiernom obale, o ktorom Arkot nevedel a nikdy sa nedozvie.

Prvá trhlina, pomyslela si neskôr, v posteli, s otvorenými očami a stropom, na ktorom bioluminiscenčný mach svietil príliš jasne na spánok. *Nie od klanu. Nie od Soril. Od Knihy. Kniha El kradne Yeru zevnútra.*

Iná noc. Podzemie.

Yera sedela pri svieči a čítala stranu, na ktorú Soril preskočila s tým zvláštnym pohybom prstu — rýchly, presný, ako keď odstrihneš nit'. Nepovedala prečo. Nemusela. Soril nikdy nehovorila prečo.

Haiku.

Séria — štyri, päť, šest' na jednej strane. Hiragana. Atrament vyblednutý do jemného šeda, ako keby slová samy od seba odchádzali. Písмо tenkšie než na predchádzajúcich stranách — rýchlejšie, intímnejšie. Akoby ich El zapisovala v tme, medzi dvoma inými vecami, jednou rukou, s druhou stále priloženou ku kôre stromu alebo k vlastnému srdcu.

Yera vedela dosť hiragany na to, aby čítala pomaly. Slová si skladala po slabikách — brodila cez ne ako cez rieku, hľadajúc kamene pod vodou.

Prvé haiku — svetlo čaká pod kameňom, zem je tichá. Yera si ho prečítala dvakrát a stačilo. Druhé bolo o mlčaní — *shizukesa* sa v ňom objavilo dvakrát, na začiatku a na konci, akoby ticho obklopovalo všetko medzi. Tretie o niekom, kto nie je tu a nikdy nebude — *haha no te wa / haruka na hoshi no / hikari dake* — matkine ruky sú len svetlo ďalekej hviezdy. Yera si myslala, že rozumie, koho myslí. *Matka*. Inetis. Ten vzdialený stred, okolo ktorého sa všetko točilo a ku ktorému sa nič nedostalo.

Štvrté haiku bolo iné.

Ked' zhasneš oheň, ticho ti odpovedá — plnšie ako hlas.

Ked' dočítala, niečo sa v nej zastavilo. Nie o Matke. Nie o svetle. O tme v miestnosti, ked' zhasneš lampu. O tichu, ktoré príde, ked' prestaneš hovorit' a uvedomíš si, že nikto neodpovedá — a že to ticho nie je prázdne. Je plné. Plné vecí, o ktorých nemôžeš hovorit', lebo nikto iný ich nevidel.

Yera ho prečítala trikrát.

Piatokrát. Desaťkrát.

Fialové žilky pod haiku pulzovali pomaly — tempo, ktoré sa zhodovalo s niečím v Yere, s niečím, o čom nevedela, že existuje, kým ho nepočula zvonku. Ako ked' prvýkrát počuješ melódiu, ktorú si celý život brúsila pod nosom, a zistíš, že existuje aj pre niekoho iného.

Ona bola sama, pomyslela si Yera. Celý život. Aj ked' mala jeho.

A myšlienka — tichá, nepozvaná, presná ako šíp:

Aj ja mám jeho. A aj ja som sama.

Nie s Arkotom. Pri Arkotovi Yera nebola sama — bola niekde inde, v podzemí, v hlave, v šifrách. A tu, v podzemí, so šiframi a haiku — bola niekde inde, v záhrade, na lavičke, s teplom, ktoré nešlo zmyť.

Knôt zaprašťal. Vosk na stole tuhnul v malých kráteroch. Yera zavrela oči — a za viečkami videla Arkotive leopardie škvurny v mesačnom svetle a jej roztrasený rukopis naraz, prelínajúce sa, ako dve mapy toho istého územia kreslené rôznymi ľuďmi.

Otvorila oči. Prečítala haiku ešte raz.

Potom vyšla hore. Zapečatila dvere glyfom — rýchlejšie každým dňom. Bežala cez záhradu — a Arkot bol na lavičke, čakal, trpezlivo, s pomalým úsmevom, a Yera si sadla vedľa neho a oprela sa

mu o rameno a zavrela oči a nič nepovedala.

„*Dlhá noc?*“ spýtal sa.

„*Dlhá noc,*“ povedala.

A o haiku nepovedala nič.

Záhrada. Iná noc — kol'ká? Yera prestala počítať. Noci splývali — podzemie, záhrada, podzemie, záhrada — ako prílivy, ktoré nikto nereguloval.

Arkot prišiel s niečím.

Nie kvety — nikdy nenosil kvety, to nebola jeho reč. Nie darček — Arkot nemal z čoho kupovať darčeky, a Yera z nich nemala radosť. Niečo iné. Malý, mosadzný, ošúchaný — navigačný nástroj. Polkruh s ryskou a pohyblivým ramenom, meradlo uhlov, ktoré navigátori používali na čítanie hviezd.

„*Odkiaľ to máš?*“

„*Kapitán z bárky z Kitsune. Starý. Slepý na jedno oko. Povedal, že už to nepotrebuje.*“ Arkot pokrčil plecami. „*Klamal. Ale nechcel, aby to zhŕdzavelo v truhlici.*“

Položil nástroj medzi nich na lavičku. Mosadz žiarila v tyrkysovom svetle bioluminiscenčných stromov — matne, teplo, farbou, ktorá nepatrila ani do záhrady, ani do podzemnej kaplnky. Farbou prístavov a lodí a obzorov.

„*Chceš sa naučiť čítať hviezdy?*“ spýtal sa.

Neučil ju po mene.

Mená hviezd Yera poznala — Chrám ich učil naspamäť. Každé súhvездie malo chrámové pomenovanie, teologickú história, miesto v kalendári El. Yera vedela vymenovať päťdesiat hviezd, ich polohy, ich ročné pohyby. *Védanthas. Urak-El. Malý Sai.*

Arkot nepoužil ani jedno z tých mien.

„*Zabudni na mená,*“ povedal. „*Hviezda nemá meno. Má smer.*“

Zdvihol nástroj k oblohe. Rameno sa posunulo — kliknutie, kovový zvuk, prst na ryske.

„*Táto,*“ ukázal na jasnú bielu bodku nad obzorom, „*vedie na juh. Vždy. Aj keď je zamračené, aj keď sa more krúti — je tam. Nevidíš ju, ale je tam.*“

„*Odkiaľ to vieš?*“

„*Lebo som sa podľa tej vrátil domov. Trikrát.*“

Yera počúvala — a tentokrát bola tu. Celá. Nie napoly, nie s polovicou hlavy v podzemí. Celá, prítomná, s mosadzným nástrojom v ruke a Arkotovým hlasom v uchu a hviezdami nad sebou.

Lebo toto bolo niečo, čo Kniha nemala.

Kniha mala pravdu. Mapy, vzorce, haiku, portréty — celú Elaniu, celú históriu, celú bolest'. Ale pravda nemala smer. Pravda bola les bez chodníka — vidíš všetko a nevieš kam íšť.

Arkot mal smer. Arkot vždy vedel kam.

„*Navigátori neveria na šťastie,*“ povedal. Mosadzný nástroj v jeho ruke — presný, istý, funkčný.

„*Veria na kurzy.*“

Yera zopakovala: „*Kurzy.*“

„*Kurzy. Ak vieš kde si a vieš kam chceš íšť — stačí uhol. Jeden uhol. Jeden správny uhol a more ťa tam dovezie.*“

Usmial sa. Ten jeho pomalý, lenivý úsmev — ten, ktorý videla prvýkrát na streche skladiska pri Lampiónovom festivale. Úsmev muža, čo nie je nikdy v zhode, lebo vie, že svet sa nikam nehýbe.

Yera sa naň dívala a myslala na to, aké by to bolo, keby v živote existoval len jeden uhol. Jeden smer. Jedno rozhodnutie.

A potom — v tichu, keď Arkot ukazoval na hviezdu nad obzorom a vysvetľoval, prečo sa koncom zimy posunie o tri prsty doľava — Yera myslala na mapu v Knihe El. El kreslila cestu k jaskyni. Hviezdy na tej mape nemali mená — mali symboly. Malé, presné, geometrické. Rovnaké symboly, aké videla v šifrách.

Rovnaké symboly ako v šifrách.

Myšlienka blikla a zhasla. Yera ju zachytila — ale nedokončila. Arkot hovoril o prúdoch a vetrom a uhle 47 stupňov z Kitsune do Beladiss a ona sa nechala viest' jeho hlasom preč od šifier, preč od podzemnej kaplnky, preč od fialových žiliek.

Ale myšlienka sa vrátila. Ešte tam, na lavičke, s jeho ramenom na svojom. Ešte s hviezdami nad sebou a mosadzným nástrojom v lone.

Symboly na mape sú rovnaké ako v šifrách.

Yera stuhla. Arkot to pocítil — jemné napnutie ramena, sotva viditeľné, ale on čítal ľudí ako more.

„*Čo je?*“

„*Nič,*“ povedala. „*Zima.*“

Nebola zima. Bolo leto. Obaja to vedeli.

Dni boli Sorilové.

Ráno: čítanie z bielej Knihy. Nahlas, pomaly, verš po verši. Soril oproti, oči na Yere, nikdy na texte. Otázky — technické, presné, neúprosné. „*Prečo El prepína čas v tomto verši? Čo znamená „iný breh?“ Prečo tu autorka mlčí?*“ Autorka. Nie bohyňa. Soril stále hovorila autorka.

Poobede: Spira. Pokročilé vrstvy Vody — presmerovanie teploty na diaľku, diagnostika tkanív bez dotyku, odoberanie vlhkosti z ovzdušia. Glyf na Yerinom predlaktí žiaril akvamarínovým

svetlom, prsty chladli od manipulácie. Soril korigovala — slovom, pohľadom, niekedy len tichom, ktoré bolo hlasnejšie než akákoľvek výčitka.

A niekedy — Kvintesencia. Tréning piateho elementu. Soril zdvihla ruku a fialové svetlo rozkvitlo medzi jej prstami — pomalé, presné, kontrolované. „*Toto nie je element. Toto je jazyk. Príkaz. Kód.*“ Yera sa pokúšala napodobniť — a glyf na predlaktí blikal, váhal, akoby nevedel, čo od neho chce. „*Znova,*“ povedala Soril. A Yera znova. A znova.

„*Dost,*“ povedala Soril. Pohľad na Yeru — tvrdý, vecný. Potom, tichšie: „*Spíš dost?*“

„*Dost,*“ povedala Yera.

Klamstvo. Také plynulé, také automatické, že ho Yera ani nepočula vychádzat'. Saéli školenie. Nikdy nedaj najavo slabosť'.

Soril si ju zmerala. Tmavé kruhy pod Yerinými očami — jemné, ale tam. Pre niekoho, kto pozoroval Yeru každý deň celé mesiace, viditeľné ako nápis na stene.

Sorilina ruka sa zdvihla — pomaly, akoby chcela položiť dlaň na Yerino čelo. Diagnostika. Reflex liečiteľky, staršej než Chrám. Na polceste sa zastavila. Prsty sa zavreli do päste. Ruka klesla späť'.

Namiesto toho vstala a otvorila skrinku na stene. Vytiahla misku — kamennú, plytkú, s hrubými stenami. Položila ju pred Yeru. Naplnila ju vodou zo sklenenej nádoby. Pomaly. Presne po okraj.

„*Zmraz ju,*“ povedala. „*Celú. Naraz. Nie od okrajov — od stredu.*“

Yera poznala cvičenie. Robila ho predtým — zmraziť misku od okrajov bolo jednoduché. Od stredu bolo iné — vyžadovalo inverzný vektor, sústredenie na bod uprostred hladiny a expanziu smerom von. Čistý Ľad. Žiadne teplo, žiadna emócia. Prázdro.

Natiahla ruku. Sústredila sa.

Voda sa zachvela. Okraje misky zamrzli — tenká vrstva, krehká, presná. Ale stred zostal tekutý. Tmavý krúžok uprostred bieleho prstenca, nehybný, tvrdohlavý. Yera zaťala zuby. Čahala — vnútri, v tom mieste, kde žil Ľad, v tom prázdro, ktoré Soril volala domov. Ale prázdro nebolo prázdro. Bolo plné — fialových žiliek, Arkotových rúk, haiku o tichu, navigačného nástroja v mesačnom svetle, otáznikov za vetami mŕtvej ženy.

Voda v strede misky zostala tekutá.

Soril nepovedala nič. Vzala misku, vyliala vodu do kanálka v podlahe, utrela ju handrou. Pohyby pomalé, presné, neosobné. Ako keď chirurg odkladá nástroje po operácii, ktorá nedopadla.

Potom sa posadila. Pozrela na Yeru. Dlho — tým pohľadom, ktorý neboli otázka a neboli výčitka. Bol to pohľad ženy, ktorá práve dostala odpoveď na otázku, ktorú sa neodvážila položiť'.

„*Zajtra fáza štyri,*“ povedala.

Ráno. Yera prišla k Soril o šiestej — ako vždy, presná, vždy presná, Saéli dochvíľnosť'.

Mireth už sedela pri stole.

Nie na Yerinom mieste — vedľa neho. Na stoličke, ktorá tam včera nebola. Malá, tmavá, s rovným chrbotom a rukami v lone. Zdvihla oči, keď Yera vošla. Nesmelý úsmev — ten druh, čo sa ospravedlňuje za vlastnú prítomnosť.

Yera sa pozrela na Soril. Soril stála pri okne, chrbát k obom.

„Mireth bude pozorovať,“ povedala Soril. Bez otočenia. „Od dnes.“

Dve slová navýše. *Od dnes*. Nie „dnes“ — *od dnes*. Permanentné. Systémové.

„Dobre,“ povedala Yera.

Sadla si. Otvorila bielu Knihu. Čítaла nahlas — verš po verši, rovnako ako včera, rovnako ako zajtra. Cítila Mirethine oči na sebe — tiché, pozorné, plné niečoho, čo nebolo súperenie. Úcty. Mireth sa pozerala na Yeru ako na niečo, čím chce byť.

A Yera cítila — jemne, na okraji vedomia, ako vzdialený zvuk z inej miestnosti — že Soril práve urobila prvy tāh v hre, ktorej pravidlá Yera ešte nepoznala.

Noci boli Yeriny.

Podzemie. Sviečka. Kniha.

Zápisník sa plnil. Yera si kreslila symboly z Elaninich šifier — prekreslovala ich, porovnávala, hľadala vzory. Niekoľko vedľa glyfového systému z chrámových príručiek. Niekoľko vedľa hiragany. Niekoľko vedľa Staroreči.

Niektoľko symbolov sa začali otvárať. Nie ako slová — nie preklady, nie definície. Ako vzorce. Niečo opakujúce sa, niečo systémové, niečo, čo malo logiku, aj keď Yera nevedela akú.

Tri symboly sa vrátili na každej tretej strane. Vždy v rovnakom poradí — trojuholník, kruh, čiarka. Vedľa nich čísla v desiatkovej sústave. A pod nimi — vždy — jeden z glyfových elementov v jej notácii.

Toto nie je jazyk, pomyslela si Yera. *Toto je notácia.* *Zápis niečoho, pre čo neexistujú slová v žiadnej reči, ktorú poznám.*

A predsa — ten pocit. Návykový, horúci, živý. Pocit, že je blízko niečomu. Rovnako návykový ako Arkotovo teplo.

Obe produkovali rovnaký pocit: *toto je moje*.

A Yera medzi nimi. Každú noc. Prvá polovica dolu, druhá vonku. Alebo naopak — poradie sa menilo, ale rituál bol stabilný. Podzemie. Záhrada. Podzemie. Záhrada. Príliv a odliv. Dva magnety a ona uprostred, tŕhaná na obe strany.

Spala menej. O hodinu. O dve. Ráno prichádzala k Soril s tmavšími kruhmi pod očami a plynulejšími klamstvami na jazyku.

Záhrada. Neskorá noc. Arkot bol iný.

Yera to zbadala, len čo si sadla. Niečo v tom, ako sedel — rovnako ako vždy, nohy pred sebou, ramená opreté o lavičku, ale svalstvo tuhšie. Prsty na kolene bubenovali nerytmicky, čo u Arkota nebývalo. Arkot mal vždy rytmus. Teraz ho nemal.

„Sledujú nás,” povedal.

Nie otázka. Konštatovanie. Arkot sa nepozeral na ňu — pozeral do koruny stromu nad nimi, do spleti bioluminiscenčných vetiev, ako keby tam hľadal niečo konkrétné.

„Dve. Niekedy tri.” Prsty prestali bubenovať. „Striedajú sa. Myslia si, že som hlúpy.”

Yera stuhla. Vedela o strážkyniach — vedela o nich od tej noci, keď Soril povedala *dávajte na ňu lepší pozor*. Vedela, kto sú a prečo tam sú. Ale Arkot nevedel. Arkot videl leopardie škvvrny na vlastnom krku a Pursang dievča vedľa seba a spojil si to tak, ako by si to spojil každý Mezra v Nyau.

„Kvôli mne,” dodal. Ticho. Potom, tvrdšie: „Kvôli tebe. Že si so mnou.”

Yera otvorila ústa. Zavri ich. Otvor. *Povedz mu pravdu — že to nie je kvôli nemu, že strážkyne sú tam kvôli Knihe, kvôli Soril, kvôli niečomu, čo nemôže pomenovať*. Ale pravda by znamenala ďalšie otázky. A ďalšie otázky by znamenali Podzemie. A Podzemie patrilo jej.

„Budem opatrnejšia,” povedala nakoniec.

Nesprávna odpoveď. Správna odpoveď pre nesprávnu otázku. Arkot to prijal — prikývol, raz, ako navigátor, ktorý zaznamenal údaj a uložil ho. Nie spokojne. Ale dost’.

Ticho. Dlhšie než obvykle. Potom:

„Flint hovoril o lodi,” povedal.

Opatrne. Slová kladené vedľa seba ako kamene cez potok — presne, jeden za druhým, s medzerami pre dych.

„Vzducholod”. Kapitánka. Hľadá posádku.”

Yera počúvala. Slová boli jednoduché — lod’, kapitánka, posádka. Navigátorské slová. Arkotove slová. Ale pod nimi bolo niečo iné, niečo, čo Yera cítila skôr ako počula — seismický otras, hlboko, pod povrchom, kým je na povrchu ešte ticho.

„Pôjdeš?” spýtala sa. Hlas pokojný. Saéli. Vnútri — priepast’.

Arkot nepovedal áno. Nepovedal nie.

„Neviem. Ešte nie.” Pauza. Leopardie škvvrny na jeho krku sa zachveli, keď prehlitol. „Ale Flint pôjde. A ja...”

Nedokončil vetu.

Nemusel. Yera poznala jeho svet — vedela, ako fungoval, aké bolo jeho gravitačné pole. Flint bol stred. Flint bol prvý — prvý v Diss, prvý v Nyau, prvý na lodi. Kam šiel Flint, šiel Arkot. Celý život. Nie z podriadenosti — z vernosti. Z toho tichého, tvrdohlavého druha vernosti, aký existuje

medzi ľuďmi, čo spolu vyrastali v prachu a nemali nič okrem seba navzájom.

Záhrada svietila. Rovnaká ako včera. Rovnaká ako zajtra. Tá istá pieseň, ktorú Yera počúvala každú noc a nikdy nepočúvala.

A Yera sedela na lavičke a prvýkrát si uvedomila niečo, čo vedela odjakživa, ale odmietala pomenovať:

Rozhodnutie nepríde od nej.

Príde zvonku. Svet sa rozhodne za ňu — Arkot odíde alebo zostane, Flint nájde loď alebo nenájde, Soril zistí alebo nezistí. A Yera bude musieť reagovať. Nie vyberať. Reagovať.

Arkot sa k nej naklonil. Rameno na ramene. Teplo.

„*Nechcem íst' bez teba,*“ povedal. Tichšie. Hlas, ktorý neboli pre záhradu — bol pre priestor medzi nimi, ten malý, krehký priestor, kde existovali len oni dvaja.

Yera zavrela oči.

Čo keby povedala áno? Čo keby vstala a povedala — idem. S tebou. Na loď. Preč z Nyau, preč od Chrámu, preč od Soril a otca a klanu a svietiacich stromov a kamenných schodov a —

A Knihy.

Otvorila oči.

„*Ked' sa rozhodneš,*“ povedala, „*povedz mi.*“

Nie áno. Nie nie. Čakanie. Vždy čakanie.

Arkot prikývol. Vedel, že viac nedostane. Nie teraz. Pritiahol si ju bližšie — ramenom, nie rukou, tým spôsobom, ktorý bol jeho vlastný — a Yera zavrela oči a počúvala jeho dych a šum kanálu a vzdialenosť hudbu z námestia a niekde v hľave, na mieste, kde sa nedalo zhasnúť, blikali symboly, vzorce a tlejúce fialové svetlo.

Nie posledná.

Yera to nevedela — ešte nie. Sedela v podzemí, sviečka horela, zápisník bol plný a ona otvorila stranu, ktorú doteraz neotvorila.

Bola to posledná popísaná strana.

Nie šifra. Nie vzorec. Nie haiku. Nie portrét.

Obyčajné slová. Jej Staroreč — nie tá presná z máp a vzorcov, nie tá chladná z vedeckých zápisiek. Iná. Mäkšia. Pomalšia. Slová ženy, ktorá si sadla k ohňu a vedela, že zajtra odíde.

Yera čítala pomaly. Vedela dosť Staroreči — dosť na to, aby sa brodila cez vety, nie dosť na to, aby plávala. Niektoré slová musela hádať z okolia. Niektoré nechávala prázdne a šla ďalej.

I found no cave. I found no mother.

I found people. Small ones. With tails and ears and eyes that glow in the dark.

I found trees that remember her. She planted them. Centuries ago. They still grow. They still shine.

I found silence. The kind that answers, if you wait long enough.

Yera cítila, ako sa jej hrud' stáhuje. Nie od slov — od toho, čo bolo medzi nimi. Od medzier. Od miest, kde El nevpísala nič, lebo slová nestačili.

And I found him.

Riadok pod tým — prázdný. Dva riadky. Tri. Potom:

He is not what they will call him. He is not evil. He is not a demon. He is just tired. Like me.

Demon. Yera poznala to slovo — Staroreč pre niečo, čo Chrám nazýval inak, ale bolo to blízke. Posadnutý. Bytost', ktorá nie je tým, čím vyzerá. El našla niekoho takého — a napísala: *nie je zlý. Len unavený.*

We are the same. Both looking for someone who left us behind. Both too stubborn to stop.

Yera čítala a fialové žilky v čiernom obale pulzovali — rýchlejšie, akoby Prach cítil niečo v jej krvi, niečo, čo sa hýbalo rýchlejšie ako zvyčajne.

Posledný riadok.

Tomorrow the angel comes.

Yera sa zastavila. *Angel.* Poznala to slovo — Cirkev ho učila od prvého dňa. Anjel zachránil El. Anjel ju vyviedol z tmy. A tu to bolo — v jej vlastnom rukopise. Potvrdenie. Anjel bol skutočný.

She is invisible. Black dust moves where she walks. The demon never saw her. She struck once. He fell.

Čistý rukopis — prvýkrát za desiatky strán. Žiadne chvenie, žiadne škrabance, žiadne prečiarknuté slová. Ruka ženy, ktorá sa prestala báť.

But the trees are still shining. The children are still drawing. And somewhere — I know this now — somewhere, my father sleeps.

Father. Yera sa zastavila pri tom slove. *Otec.* Jej vlastný otec — muž, čo jedného dňa povedal *zasvätenie* a tým jej spečatil budúcnosť. Slovo, ktoré pre ňu znamenalo autoritu a vzdialenosť. Pre El znamenalo niečo iné. Niečo, čo Yera nedokázala prečítať medzi riadkami.

And maybe one day, someone will find him. And maybe one day, someone will read this. And maybe that will be enough.

Maybe that will be enough.

Yera plakala.

Ticho. Bez zvuku, bez vzlykania — len voda na tvári, stekajúca po lícach na bradu, na chrámové rúcho, na stôl. Fialové žilky pod jej slzami jemne zbledli — a vrátili sa, keď slzy stiekli ďalej.

Sfúkla sviečku.

Dlho sedela v tme. Úplná tma — žiadne okno, žiadny Sai, žiadna lampa. Len Prach, pulzujúci pomalým, trpezlivým rytmom. Ako srdce niečoho starého, čo ešte neprestalo bit’.

Potom vstala. Zatvorila Knihu. Zapečatila dvere — fialové svetlo, krátke, presné, už takmer automatické.

Chrámová chodba bola prázdna. Liehové lampy v rovnakých rozostupoch. Kamenná podlaha pod bosými nohami — chladná, hladká, dokonalá.

Yera stála na prahu a počúvala.

Nočné Nyau. Za múrmi — kanály, tichý šum vody, vzdialená gondola. Cvrčky a cikády — ten stály, ten nikdy-nekončiaci šum, do ktorého sa človek narodil a v ktorom zomrel. Niekde na námestí strúnový nástroj — jeden, osamotený, hrajúci pre seba alebo pre nikoho. Nočné kvety pulzovali za oknom chodby — fialové, biele, ružové — a medzi nimi svetlušky, modré a zelené, poletujúce v pomalých oblúkoch.

Krásne. Všetko bolo krásne. Vždy bolo krásne.

A Yera stála v chodbe a vedela — nie myšľou, nie rozumom, ale tým miestom v hrudi, kde žil strach a istota naraz — že sa sem vráti. Do podzemnej kaplnky. Ku Knihe. K fialovým žilkám.

Len nevedela kedy.

A nevedela, že keď sa vráti, vezme Knihu so sebou.

Vonku voňal vzduch kadidlom a morskou soľou. Cvrčky hrali — celú noc, celé leto, celý život. Yera prešla cez chrámovú záhradu.

Zastavila sa.

Záhrada za kanálom bola sto krokov ďalej. Arkot tam možno ešte čakal — niekedy čakal dlho, niekedy celú noc, sediaci na lavičke pod svietiacimi stromami, brúsiaci si pod nosom tú pieseň z Beladiss, čo Yera poznala nasepamäť, aj keď nerozumela ani slovu.

Nešla tam.

Nie preto, že by nechcela. Preto, že vedela: keby teraz videla jeho tvár — tú pokojnú, trpezlivú, leopardiu tvár s tým pomalým úsmevom — nedokázala by mlčať. Povedala by mu o Knihe, o podzemí, o šifrách, o haiku, o žene menom El, ktorá hľadala matku a nenašla ju a našla démona a neľutovala.

A to nesmie.

Soril ju naučila otvoriť dvere s podmienkou — mlčanie. Tajomstvo. Chrám. Tradícia. A Yera ju drží — ešte.

Vošla do vily bočnou bránou. Strážkyne spali. Celé Nyau spalo. Hodila sa na posteľ — hodvábne plachty, biely kameň, okno otvorené do noci.

Za oknom mesto svietilo.

Yera ležala s otvorenými očami. V jednej ruke teplo, ktoré Arkot nechal na jej koži. V druhej — fialové svetlo, ktoré Soril zapálila v jej dlani.

Teplo a svetlo.

A medzi nimi — ona. Yerana Saéli. Dcéra klanu Prvého Svetla. Budúca Strážkyňa. Budúca utečenkyňa. Budúca zlodejka.

Zavrela oči.

Maybe that will be enough.

Interludium: Lavička

Vedela to skôr, než si sadla.

Niečo v tom, ako sedel — rovné plecia, ruky na kolenách, nie oprené za sebou. Arkot, ktorý sa opiera, je Arkot, ktorý zostáva. Arkot, ktorý sedí rovno, je Arkot, ktorý sa rozhodol.

Sadla si vedľa neho. Priestor medzi nimi — ten istý, čo býval. Stopu. Dve. Vzdialenosť, ktorá kedysi bola pozvanie a teraz bola niečo iné.

„*Flint odchádza zajtra,*“ povedal. „*Kortegova vzducholod.* Rejs do Beladiss a späť.“

Yera počúvala. Vedela, čo príde. Vedela to od chvíle, keď uvidela jeho plecia.

„*Idem s ním.*“

Ticho. Cvrčky. Kanál. Svetlušky nad vodou — modré, zelené, hlúpe, bezstarostné. Svet sa nestaral.

„*Dobre,*“ povedala Yera. Saéli hlas. Rovný, čistý, bez trhliny.

Arkot sa na ňu pozrel. Dlho. Hľadal niečo — trhlinu, slzu, niečo, čo by mu povedalo, že sa mylí. Nenašiel. Yera bola dobrá. Saéli školenie — nikdy nedaj najavo.

„*Yera.*“

„*Hm.*“

„*Kedy ma chceš predstaviť rodičom?*“

Yera nič nepovedala.

„*Myslel som si,*“ povedal Arkot. Tichšie. Hlas navigátora, ktorý číta mapu a vidí útesy. „*Pol roka som myslel. A viem, kam to vedie.*“

„*Kam?*“

„*Nikam.*“

Slovo padlo medzi nich ako kameň do kanálu. Bez ozveny. Voda sa zavrela.

Yera sa pozerala na svetlušky nad kanálom. Počítala ich. Tri. Päť. Sedem. Hocijaké číslo, len nie ticho.

„*Mohol si nič nepovedať,*“ povedala. „*Mohol si len odísť.*“

„*Mohol.*“

„*Prečo si neodišiel?*“

Arkot sa posunul na lavičke. Bližšie — posledný raz bližšie. Položil ruku vedľa jej ruky na kameň. Nie na ňu. Vedľa. Ten gesto, čo bolo ich od prvej noci.

„Lebo si ma vzala do chrámu.“

Yera stisla zuby. Pazúry sa jej zaryli do dlaní — nie vedome. Inštinkt.

„A lebo to nie je fér — odísť a nechat' ťa čakat' na lavičke. Ty by si čakala. Viem, že by si čakala.“

Mal pravdu. Bola by čakala.

„Tak ja ti hovorím,“ povedal. Vstal. Leopardie škvurny na krku v tyrkysovom svetle bioluminiscenčných stromov — posledný raz v tomto svetle. „Nečakaj.“

Odišiel.

Nie dramaticky. Kroky na kameni, cvrčky, kanál. Tieň medzi stromami, ktorý sa zmenšoval. Potom nič.

Yera sedela na lavičke.

Dlho. Fontána tiekla — nie tátó, tá chrámová, tá z vnútornej záhrady, kde sedeli a kde sa ich prsty dotkli. Tátó fontána bola d'aleko. Tátó lavička bola len lavička.

Neplakala. Nie preto, že by nechcela. Preto, že slzy by znamenali, že sa mylil.

A nemýlil sa.

Vstala. Prešla cez záhradu. Cez most.

Slzy prišli na moste. Nie nahlas — len tekli, tiché, po lícach dolu, po krku, do goliera. Neutierala ich. Ulice boli prázdne, lampy svietili na mokré dlažby a nikomu na svete nezáležalo na plačúcej mačke na moste o polnoci.

Vošla do vily bočnou bránou. Chodba. Tma.

Otec stál v chodbe.

Nie náhodou. Čakal. Ramená rovné, ruky za chrbtom — rovnaký postoj ako Arkot na lavičke, rovnaký tvar rozhodnutia v tele.

„Yerana.“

Celé meno. Nikdy celé meno, pokial' nie—

„Viem o tom chlapcovi. Dnes to končí.“

Yera sa naňho pozrela. Oči mokré, líca mokré, golier mokrý. Žiadna Saéli fasáda. Žiadna maska. Len dievča s rozmazaným pohľadom a prázdnymi rukami.

„Neboj sa, otec,“ povedala. Hlas jej nezlyhával. To bolo to najhoršie. „Už to skončilo.“

Prešla okolo neho. Chodba. Izba. Posteľ.

Ležala s otvorenými očami.

V jednej ruke — nič. V druhej — fialové svetlo, ktoré Soril zapálila v jej dlani.

A Yera bude dobrá. Bude presná. Bude Saéli.

Lebo čo iné jej zostáva.

Kapitola 5: Rozlúčka

„A tí, čo prišli, zabudli odkial. A tí, čo zostali, nikdy nevedeli kam.“
— Knihu El, 3:7 (kanonická verzia)

„Prvé zlyhanie za dvetisíc rokov.“

Soril to povedala bez hnevu. Bez sarkazmu. Stála pri okne a pozerala na chrámový dvor a hovorila tónom, akým by hovorila o počasí, o oprave strechy, o niečom administratívnom čo treba vyriešiť.

„Lutujem, že som ti ukázala Knihu skôr, než si bola pripravená. Mireth bude pokračovať v príprave. Ty zostaneš na základnom tréningu.“

Yera sedela za stolom a nič nepovedala.

„Dobre,“ povedala nakoniec.

Rovnako rovný hlas ako Soril. Bez tónu. Soril to počula ako prijatie — kývla, otočila sa a pokračovala v práci.

Yera odišla z pracovne. Chodba, kamenná podlaha, liehové lampy. Počítala kroky.

V tej chodbe — nie dramaticky, nie so slzami — sa rozhodla.

Nie *idem hned*. Len: *idem*.

Prišla k Soril ráno. Čítala. Trénovala Vodu, Zem, základy. Odpovedala na otázky. Mireth sedávala teraz bližšie k Soril, pri stole kde predtým sedávala Yera, a Yera to videla a nič nepovedala.

Večer chodila domov. Do klanového domu Saéli.

Prešla vonkajším múrom — biely kameň, tri poschodia, bez okien smerom k ulici. Z vonku len brána a stráž. Z vnútra — rajskej dvor, fontány, bioluminiscenčný strom v strede atria, služobníctvo, chodby pre tridsať ľudí, z ktorých štyri päťiny boli prázdne, lebo klan Saéli už nemal tridsať ľudí. Mal osem. Plus služov. Plus stráž. Plus brata.

Braček kreslil kriedou na kameň. Dnes to bola loď. Alebo ryba. Alebo niečo, čo ešte nemalo meno. Zdvihol hlavu a usmial sa na ňu a ona sa musela otočiť, lebo keby sa neurobila, zostala by.

Sadávala v knižnici a čítala a otec ju ignoroval a ona jeho. Matka pánila kadidlo pri malej svätyni El v rohovej izbe — každý večer, rovnaká modlitba, rovnaký dym. Yerina rodina nežila spolu — koexistovala. Pod jednou strechou, v oddelených miestnostiach, za zatvorenými dverami.

Sadla na posteľ.

Začala plánovať.

A potom sa naučila miznúť.

Neviditeľnosť. Technika, ktorú Soril nikdy neučila — len o nej hovorila. Päť zím jej trvalo, kým ju sama zvládla. Akademická precíznosť, štyri fázy, kontrolované cvičenia. Ale Yera nečítala Sorilinu verziu. Čítala originál.

V origináli Knihy El to neboli fázy. Bol to jeden pohyb. Jeden dych. Elania to popísala ako *zabudnutie* — nie skrytie sa pred svetlom, ale presvedčenie svetla, že tam nič nie je. Yera si to prečítala pred týždňami, v noci, v podzemí, keď ešte mala Sorilino povolenie. Povolenie stratila. Kvintesencia zostala — tú sa nedalo zabrat'. Ale Yera nešla. Hrala dobrú. Slová zostali.

Prvý pokus — v izbe, v noci, sama. Zlomok sekundy. Ruka zmizla po zápästie a vykrikla od prekvapenia. Nič sa nestalo — nikto nepočul. Múry boli hrubé.

Druhý pokus. Tretí. Desiaty.

Po dvoch týždňoch zvládla minútu.

Po troch týždňoch vyšla z domu.

Nyau v noci — neviditeľná.

Prvýkrát v živote stála na ulici. Prvýkrát videla bazár — stánky so sviečkami a koreninami, obchodníkov čo kričali ceny do davu, gondoly na kanáloch plné ľudí, čo sa smiali a pili a jedli veci, ktoré nikdy nevidela. Mesto žilo. A nikto v ňom nevedel, že dedička klanu Saéli stojí medzi nimi a pozerá sa na nich s ústami pootvorenými.

Chodila každú noc. Tridsať nocí.

Tridsať nocí neviditeľná v meste, ktoré bolo celý jej život domovom a nikdy predtým ho nevidela. Chodila po bazároch a pristavovala sa pri stánkoch a počúvala, ako ľudia hovoria — nie chrámovým jazykom, nie klanovým jazykom. Jazykom ulice. Počúvala prístavných robotníkov, krčmárov, rybárov, námorníkov. Počúvala, čo hovoria o lodi s tmavým trupom čo prišla pred dvoma zimami a odišla a možno sa vráti. Počúvala o líškinej dcére s modrými očami. O chorobe jej starého kapitána. O posádke, čo odchádza.

Počúvala, kedy sa Itaka vráti.

Našla Arkota po niekoľkých dňoch — v prístavnej krčme, s Flintom, unavený, opálený, iný. Stála dva stoly od neho a pozerala sa na neho a on ju nevidel. Bol chudsí. Plecia širšie. Ruky zmenené — pol roka vo vzduchu z neho urobilo námorníka. Ešte nie navigátora. Ale chlapca, čo nosil vrecia na inej lodi, lebo tá, ktorú chcel, ho nechcela.

Neukázala sa mu. Ešte nie. Ešte nemala všetko na mieste.

Chodila k prístavu každú noc posledných desať dní. Mapovala móla — ktoré lode kedy kotvia, kedy sa menia stráže, odkiaľ je najkratšia cesta z chrámu k vode. A čakala. Na jedno molo. Na jeden tmavý trup.

Itaka prišla dvadsiaty ôsmy deň.

Posledný večer.

Yera čakala do polnoci. Batoh bol zbalený tri dni — príručná taška, lieky, nástroje, zápisník. Vrstva na vrstvu, nič nesmelo vyčnievať, nič nesmelo štrngotať.

Neviditeľnosť — vrstvu za vrstvou, nanoboty v krvi meniace index lomu. Prešla chodbou ako tieň.

Otcova knižnica. Zámok na polici.

Yera poznala kód ešte od útleho veku, keď ju otec zavolal a ukázal jej: *tu sú peniaze klanu. Ak by niečo. Ak by ja niečo.* Vtedy ho to naučila rodová povinnosť. Teraz —

Zastavila sa uprostred pohybu. Ruka na zámku.

Za ňou — dýchanie. Tiché. Známe.

Matka stála v dverách knižnice. Bosá, v nočnej košeli, vlasy rozpustené. Pozerala sa priamo na ňu.

Yera stuhla. Neviditeľná — a predsa videná. Matka sa na ňu dívala a Yera cítila ten pohľad na koži, cez všetky vrstvy Spiry, cez nanoboty a svetlo a fyziku, ktorá hovorila, že ju nikto nemôže vidieť. A matka sa dívala.

Neviditeľnosť sa rozpadla. Yera ju pustila — nie vedome, nie rozhodnutím. Telo to urobilo samo. Pred matkou sa nedalo skrývať.

Ticho. Knižnica. Liehová lampa na minimum. Tiene na policiach, na zámku, na matkinej tvári.

A matka pochopila.

Nie pomaly — okamžite. Tak ako matky chápu. Pozrela na tašku, na topánky, na ruku na zámku, a v jej tvári prebehlo niečo, čo Yera nikdy predtým nevidela — niečo rýchle a obrovské, niečo čo nemalo čas na masku.

Oči sa jej zaliali.

Yera urobila krok vzad. Ruka preč od zámku. *Vie. Zavolá otca. Zavolá stráž.*

Ale matka nezavolala nikoho.

Prišla k polici. Pomaly, bosými nohami na kamennej podlahe, žiadny zvuk. Položila ruku na zámok — na miesto, kde pred sekundou bola Yerina ruka. Prsty sa jej chveli. Otvorila ho.

Slzy jej stekali po tvári a Yera ich nevedela čítať — nevedela, prečo matka plače, keď otvára sejf vlastnej dcére, nevedela čo sú to za slzy, tie tiché, bez vzlykov, len voda na tvári ženy, ktorá sa celé roky bála pozrieť sa jej do očí.

Matka vybrala mešec. Čažký. Kožený. Previazaný dvakrát. Podala ho Yere.

Pre klan Saéli to bolo menej než nič — otec to zistí na konci mesiaca pri účtoch, ak vôbec. Pre menší klan to bol celý majetok. Pre Yeru to bolo niekoľko mesiacov slobody.

Yera vzala mešec. Mechanicky. Stále nerozumela. Stále čakala krik, stráž, otca.

Matka zdvihla prst. Čakaj. Odišla z knižnice.

Yera stála pri otvorenom sejfe v tme a počúvala tiché kroky na chodbe a nerozumela ničomu.

Matka sa vrátila. V rukách — kabát. Kožený, dlhý, s kožušinovým golierom z niekoľkých druhov kožušiny, každá iná farba, tmavohnedá, čierna, sivá. Starý strih — z čias, keď klan Saéli bol na vrchole a babička chodila na audiencie k mestskej rade. Yera ho videla v matkinej skrini odkedy pamätala. Nikdy ho nenosila — bol príliš veľký, príliš ťažký, príliš dospelý.

Pod kabátom — čižmy. Tie drahé, z mäkkej kože, na opätkoch, s prackami po stranách. Tiež babičkine.

Položila to na stôl. Kabát, čižmy, vedľa mešca.

Výbava. Nie na cestu do chrámu. Na cestu preč.

Yera sa na ňu pozrela. Matka sa na ňu pozrela.

Prvýkrát — prvýkrát, odkedy si Yera pamätala — sa jej matka pozrela priamo do očí. Modré do modrých. Tie isté oči.

Matka zdvihla ruku. Dotkla sa Yeriných vlasov — ľahko, letmo, prstami, ktoré sa chveli. Prešla cez ne raz. Potom stiahla ruku.

Ústa sa jej pohli. Šepot tak tichý, že ho Yera skôr videla než počula.

„Let.“

Jedno slovo. Celý život ticha a jedno slovo.

Matka sa otočila. Kroky na chodbe. Ticho.

Yera stála v knižnici pri otvorenom sejfe s kabátom a mešcom zlata a čižmami a slzami na tvári, ktoré neboli jej.

Vstala pred svitaním. Nespala.

Obliekla sa pomaly. Nie chrámové rúcho — vlastné šaty, to čo nosila pred chrámom, pred tréningom, pred Soril. Pod ne — obväzy, nástroje, balíčky liečivých zmesí. Vrstva na vrstvu.

Na vrch išiel kabát.

Sadol — tesne, ťažko, ako niečo, čo čakalo.

Pozrela sa do zrkadla. Kabát, čižmy — a pod tým... niekto koho nepoznala. Niekto komu sa nepýtať odkial' ide.

Vzala nožnice.

Vlasy — tie dlhé, tie Pursang, tie čo znamenali klan a chrám a identitu — ostrihalo nad umývadlom. Rovnako, krátko, po ramená. Prameň padal tichšie než čakala. Takmer bez zvuku.

Vo zrkadle — niekto nový. Alebo niekto starý, koho prvýkrát videla.

Peniaze zašité do podšívky kabátu.

Vzala batoh. Vzala tašku. Odišla z izby.

Klanový dom Saéli spal.

Yera prešla chodbou bez lampáša — poznala každý kameň, každý schod, každé miesto kde podlaha škrípala. Vyrástla tu. Za týmito múrmi strávila celý život — kým sa nenaučila miznúť. Tridsať nocí neviditeľná v uliciach ju naučili viac o tomto meste než tri zimy za múrmi. Ale vždy sa vracaťa pred svitaním. Vždy tými istými dverami, v tme, než sa sluha prebudí. Nikto nevedel.

Vonkajšia brána mala dva zámky. Klúč na krku — ten chrámový, ten čo dostala pri zasvätení, ten čo mala nosiť celý život — otvoril prvý. Druhý mala pri sebe od leta, keď chodila k Soril ráno a vracaťa sa večer a otec zabudol zmeniť kód a ona si ho zapamätaťa.

Dvere sa otvorili do tmy.

Nyau v predsvitaní.

Mesto sa rozprestieralo pod ňou — aj po sto nociach v záhrade za kanálom to nikdy nevidela takto. Zhora, z kopca, na ktorom stál klanový dom. Kanály sa kľukatili mestom ako žily, mosty ich krížili po stovkách, bioluminiscenčné stromy lemovali brehy a svietili bledšie v predsvitaní, celé štvrite sa strácali v rannej hmlе. Nad mestom duneli vzducholode — osvetlené lampami a modrými bioluminiscenčnými svetlami, motory rachotili aj v predsvitaní, Nyau nikdy nespalo. A ďalej, za bazármi a chrámovými záhradami a kaskádami domov — prístav. Kotvisko. Stožiare a laná a tiene lodí, čo čakali na ráno.

Nepoznala ho. Celý život žila v tomto meste a nepoznala ho.

Cvrčky stíchli — nie naraz, ale po jednom, ako sviečky, čo niekto sfukuje od konca radu. Prvé cikády sa ešte neozvali. Ten krátky moment ticha medzi nocou a ránom, keď aj Nyau zadrží dych.

Yera išla k chrámu.

Chrámová záhrada bola prázdna.

Tá lavička. Bez zastavenia, bez pohľadu. Prešla popri nej ako popri cudzom kusu dreva — lebo to tak teraz bolo. Len kus dreva na nohách.

Bočné dvere do chrámu. Klúč — ten čo mala od prvého dňa tréningu.

Chodba. Liehové lampy, v noci na minimum, tie fliačiky žltého svetla. Dvere na konci.

Zastavila sa.

Neviditeľnosť — Sorilina technika, určená na ochranu Knihy. Yera ju aktivovala pomaly, vrstvu za vrstvou, nanoboty v krvi meniaci index lomu — nie dokonalá, nie trvalá, päť minút ak bude šetríť, ale dosť.

Fialová Kvintesencia — nestabilná, nie Sorilina geometria, ale dosť. Zámok sa otvoril.

Podzemná knižnica. Tá vôňa — pergamen a vosk, tá istá ako pri prvej noci, keď ju Soril vliekla za ucho.

Skrinka.

Čierne tabuľky. Pergameny medzi nimi — fialové žilky, pomalé, takmer neviditeľné v tme bez sviečky, ale tam. Pulz niečoho čo prežilo dvetisíc rokov.

Yera ich vzala.

Nie pomaly, nie dramaticky. Vzala, zabalila do vrstvy látky z tašky, uložila medzi obväzy. Skrinka zavrela, glyf zhasol, dvere zavrela za sebou.

V chodbe stála tridsať sekúnd.

Tma. Lampy. Kameň.

Potom odišla.

Prístav sa prebúdzal.

Prvé vzducholode odpútvali laná, prvé posádky nakladali tovar na rampách. Obchodníci, letci, mechanici čo odchádzali skôr než sa mesto zobudí. Yera v kabáte a čižmách prešla pomedzi nich bez zastávky — zlatá mládež, bohatá, možno trochu opitá, čo idem domov ráno, nepýtaj sa, nepýtaj sa.

Nikto sa nepýtal.

Prístav poznala. Tridsať nocí neviditeľná — každé kotvisko, každú krčmu, každú strážnu hliadku. Ale cez deň bol iný. Hlučnejší. Väčší. Desiatky vzducholodí v lanových úväzoch — obchodné z Beladiss a Nevrissu, nákladné, poštové, pirátske s falošnými vlajkami. V noci boli tiene. Cez deň boli obrovské.

Itaka bola na tret'om mole. Vedela to — videla ju pristáť pred dvoma dňami. A vedľa nej, na susednom mole — Kortegova vzducholod' s vyblednutým nápisom.

Arkot stál pri Kortegovej vzducholodi. Nakladal niečo s ďalšími dvomi z posádky.

„*Arkot.*“

Otočil sa. Leopardie škvŕny na krku — v rannom svetle unavené, ošúchané vetrom a slnkom.

A potom ten výraz. Nie úsmev — niečo pred úsmevom. To miesto kde tvár ešte nevie čo robiť, len oči sa rozšíria a telo stuhne a všetko ostatné čaká na pokyn.

„*Yera.*“

Kabát. Čižmy. Batoh. Ostrihané vlasy.

Pochopil skôr než stihla povedať čokoľvek.

„*Ideš.*“

Nie otázka. Konštatovanie. Poznal ju dosť na to, aby videl útek skôr než ho ona pomenuje.

„*Ideme*,“ povedala.

Flint prišiel z paluby bárky keď Arkot zavolal. Lynx — rýchly, nervózny, s očami čo nikdy neboli v pokoji. Zbehol po rampe a keď uvidel Yeru, usmial sa tým svojim úsmevom — tým širokým, tým neúprimne ľahkým, za ktorým vždy niečo schoval.

„*Kráska zo záhrady. S batohom.*“ Pozrel na Arkota. „*Berieš ju?*“

„*Ona berie nás,*“ povedal Arkot.

Flint prestal žartovať. Pozrel sa na Yeru — na kabát, na čižmy, na tašku. Na oči, kde neboli slzy, len rozhodnutie.

„*Kam?*“

Yera ukázala hlavou k tretiemu molu. K Itake.

Flint sa zasmial. Krátko, bez humoru.

„*Tá nás nechcela pred pol rokom. Prečo by nás chcela teraz?*“

„*Lebo teraz mám niečo, čo potrebuje.*“

Otvorila kabát. Na vnútorej strane podšívky — mešec. Flint ho videl a stíhol. Arkot tiež.

„*Kol'ko?*“ spýtal sa Flint.

„*Dost.*“

Rampa Itaky bola spustená.

Lod' vyzerala inak než pred pol rokom — unavenejšie. Trup stále tmavý, stále tichý, stále pekný tým nebezpečným spôsobom. Ale lana ošúchané. Paluba prázdnejšia. Kanón na prove — matná sivá zliatina — bol zaprášený. Nikto ho neudržiaval.

Na rampke stála dievčina.

Rovnako stará ako Yera — možno o zimu viac. Kožená bunda a kovové pracky, líšcie uši a líščí chvost, med-zrzavé vlasy späte. Stála s rukami skríženými a nečítala zoznam. Žiadny zoznam. Pozerala na prístav s výrazom niekoho, kto čaká a nechce čakať a vie, že čakanie je všetko čo jej zostalo.

Yera prišla na molo. Arkot a Flint za ňou.

Tami ich zbadala a niečo sa v jej tvári zmenilo — spoznala ich. Tí dvaja. Mezra, čo prišli pred pol rokom a chceli miesto. Vtedy mala plnú posádku a Sabura za chrbotom. Vtedy si mohla dovoliť povedať nie.

„*Vy dvaja.*“ Hlas plochý. Ani prekvapenie, ani uvítanie.

„*My dvaja,*“ povedal Flint. „*A ona.*“

Tami sa pozrela na Yeru.

Modré oči — jasné, kľudné, merali. Pohľad niekoho, kto sa naučil pozerať na ľudí a rozhodovať rýchlo. Ale pod tým — niečo iné. Únava. Nie telesná — typ, čo príde keď máte tri zimy a loď pre desať a posádku pre troch.

„Čo vieš robiť?“

„Liečiť. Diagnostika tkanív, manipulácia teploty, hojenie.“ Pauza. „Základná Spira, Voda aj Zem. Výbušniny nie.“

Tami zmerala kabát. Čižmy. Príručnú tašku.

„Vyzeráš ako niekto, čo nikdy v živote nezdvihla vrece.“

„Hojím ľudí čo vrecia zdvihajú,“ povedala Yera. „To je rozdelenie práce.“

Krátke ticho.

„Máme liečiteľku,“ povedala Tami. „Zlú.“

„Teraz máte dobrú.“

Niečo v Tamiinom pohľade sa posunulo. Nie úsmev — skôr pauza medzi dvomi slovami, kde sa rozhoduje či pokračovať. Nie farba očí — výraz. Ten spôsob, akým sa Yera pozerala priamo, bez uhýbania, bez úsmevu, bez toho ochranného práz dna, čo nosili ostatní žiadatelia o miesto. Niečo v tom pohľade bolo známe — nie z Nyau, nie z prístavov.

Otec sa tak pozeral.

Renn. Renn, ktorý chodil do Nyau ako domov, ktorý o ňom hovoril vždy s tým špecifickým tichom, tým Rennovým, ktoré znamenalo že niečo je jeho.

„A tí dvaja?“

„Navigátor,“ ukázala na Arkota. „Pol roka na Kortegovej vzducholodi. A strelec.“ Ukázala na Flinta.

Tami sa pozrela na Arkota dlhšie než na ostatných. Navigátor, pol roka skúseností — to bolo viac než nula. Pozrela na Flinta. Strelec. Posledný raz nemal čo ukázať. Teraz?

„Koľko?“ spýtala sa Tami. Priamo. Bez okolkov.

Yera otvorila kabát. Vytiahla mešec. Rukáv sa jej zošmykol a na predlaktí — tetovanie. Glyfy. Chrámové.

Tami sa pozrela na mešec. Potom na predlaktie. Potom na Yeru. Tvár sa jej nezmenila — ale oči áno. Pochopila bez zbytočných otázok. Kabát, čižmy, ostrihané vlasy, chrámové tetovania, mešec zlata pred svitaním — kňažka na útek.

Tami sa poobzerala v prístave. Pomaly. Každý smer, každý tieň. Kotvisko bolo tiché — vzducholode viseli v lanových úväzoch, tmavé, motory mítve. Nikto.

„Pod’ dnu,” povedala Tami.

Nie im. Yere.

Yera vošla po rampke. Arkot a Flint za ňou.

Kajuta kapitána bola malá. Drevené steny, mosadzné klinky, mapa na stole. Svetila len jedna liehová lampa — žlté svetlo na mapách a na Tamiinom klobúku, čo visela na klinci pri dverách. Saburov klobúk.

Tami si sadla za stôl. Ruky skrížené.

„Hovor.”

Yera položila mešec na stôl. Zlato zvonilo tlmene o drevo.

„Miesto pre troch. Ja, navigátor, strelec. Na najbližší rejs a ďalej.”

„Utekáš.”

„Odchádzam.”

„To je to isté.”

„Nie.”

Tami sa oprela. Pozerala na Yeru — nie na peniaze. Na ňu. Na kabát, čo stál viac než celá Itaka zarobí za zimu. Na čižmy, čo nikdy nestáli v blate. Na ruky, čo nikdy nedržali lano. A na oči — modré, pokojné, bez slzy — v ktorých nebola prosba.

Bola v nich ponuka.

Dlhé ticho.

„Saburo je chorý,” povedala Tami. Potichu. Nie ako tajomstvo — ako vysvetlenie. Prečo loď vyzerala unavene. Prečo posádka bola tri lišiaci a dievča. „Posádka odchádza. Dvaja už odišli v Beladiss. Ďalší odíde zajtra.”

Neprosila. Len hovorila.

„Potrebujem ľudí. Ale nie kohokoľvek. Potrebujem ľudí čo nepôjdu preč, ked’ bude zle.”

Tami sa odmlčala. Pozrela na všetkých troch. Pomaly. Jedného po druhom.

„Čo uvidíte na tejto lodi, čo počujete, čo sa dozviete — zostáva na tejto lodi. Navždy. Nie na mesiac. Nie na rejs. Na celý život.”

Ticho.

„Ak to nedokážete, teraz je čas odísť. Teraz. Nie zajtra. Teraz. Za tou rampkou sú ešte len námorníci čo hľadajú prácu. Za dve hodiny budú spolupáchatelia.”

Nikto sa nepohol.

„Navigátor,“ povedala Tami a pozrela na Arkota. „Pol roka na Kortegovej vzducholodi nestací. Ale lepší než nič. Skúšobná doba — prvý rejs. Ak zablúdiš, hodím ťa cez palubu.“

Arkot kývol.

„Strelec.“ Pozrela na Flinta. „Pri kanóne si bol?“

„Malokalibri na Kortegovej vzducholodi. Obrana pred pirátmi v úžine. Štyri zásahy zo šiestich.“

„A pred pol rokom nula zo šiestich.“

„Pred pol rokom som nemal na čo strieľať.“

Tami ho zmerala. Potom kývla.

„A ty.“ Späť na Yeru. „Liečiteľka.“

„Áno.“

„Ten starý hore je chorý. Kašeľ — nie bežný. Hlboký. Už tri mesiace.“ Pauza. Tami sa dívala na stôl. „Pozrieš sa na neho.“

Nie prosba. Nie otázka. Niečo medzi — miesto kde hrdosť stretne potrebu a obe sa tvária, že sa nepoznajú.

„Pozriem sa na neho,“ povedala Yera.

Tami vzala mešec zo stola. Zvážila ho v ruke — ľažký, tichý, neokázaný.

„Štvrtá kajuta, ľavá strana. Vy dvaja — hamaky na spodnej palube.“

Vstala. Pri dverách sa zastavila.

„Ako sa voláš?“

Zlomok sekundy.

„Yera.“

Tami kývla. Otvorila dvere.

„Odplávame za dve hodiny.“

Yera stála na palube Itaky a pozerala na Nyau.

Mesto sa prebúdzalo pod ňou — prvé stánky otvárali, prvé gondoly na kanáloch, vôňa čerstvého chleba z pekárne za mostom, vzdialené volanie muezínov z minaretov Cirkvi na druhom brehu. Muchy sa už zdvívahali nad kanálmi, kde slnko začínať hriať stojatú vodu. O hodinu bude smrdieť. O dve bude neznesiteľne. Tak fungovalo Nyau cez deň — krásne v noci, neznesiteľné cez poludnie.

Chrám El na kopci nad mestom. Biely kameň, žiariaca kupola. Za ním — klanový dom Saéli. Za mûrmi, za bránou, za zamknutými dverami. Brat kreslí na zem kriedou. Matka sa modlí. Otec netuší.

Arkot stál vedľa nej. Mlčal. Držal ju za ruku — nie dramaticky, nie veľkolepým gestom. Len ruka. Teplá. Prítomná.

Vedel, že je Pursang. Vedel, že nie je z kanálov. Dievča z kopca, čo chodilo do záhrady v noci a nikdy nepovedalo priezvisko — vedel, že mešec zlata bol pre ňu drobné.

Nevedel koľko vysoko. Nemal potuchy.

Yera sa neotočila.

Nyau za ňou — kanály, bioluminiscenčné stromy bledšie v rannom svetle, prístav čo sa prebúdzal, chrám El na kopci nad mestom. Vždy bol krásny. Odjakživa. Celý jej život.

Nič z toho ju nezastavilo.

A čakala. Nie na Arkota — ten stál vedľa nej. Nie na Flinta — ten čistil kanón na prove a usmial sa tým svojim úsmevom. Nie na Tami — tá bola hore, na veliteľskom mostíku, a dávala rozkazy dvom starým lišiakom, čo ešte zostali.

Čakala na niečo, čo ešte nevedela pomenovať.

Itaka sa zdvihla.

Ticho. Žiadny motor, žiadny dym. Len — zdvihla sa. Jemne. Dokonale. Akoby vzduch sám ju zobrajal.

Nyau kleslo pod ňu. Kanály sa zmenšili na vlásočnice. Chrám sa stal bodkou. Klanový dom zmizol za kopcom.

Yera stála na palube a neplakala.

Vzduch bol studený a čistý a nekonečný. Pod ňou svet, nad ňou nič. Prvýkrát v živote — žiadne múry, žiadne dvere, žiadny zámok.

Prvýkrát v živote.